

ÅRSRAPPORT 2021

DEN NORSKE KIRKE
Sør-Hålogaland bispedømme

VUONA GIRKKO
Oarjje-Hålogalánda bisspagoovllo

Innhold

I Leders beretning.....	3
II Introduksjon til bispedømmet og hovedtall.....	5
A - Nøkkeltall for bispedømmet og per prosti	6
B - Utvalgte volumtall	6
C - Nøkkeltall for årsregnskapet 2021.....	6
III Årets aktiviteter og resultater	7
A - Kortfattet sammendrag av resultater, måloppnåelse og ressursbruk.....	7
B - Omtale av resultater og måloppnåelse	7
B.1 Gudstjenesteliv.....	7
B.2 Dåp og trosopplæring	10
B.3 Kunst og kultur	12
B.4 Kirke og samfunn.....	14
B.5 Rekruttering og frivillighet	18
B.6 Bemanning, presteskap og administrasjon.....	21
B.7 Samisk kirkeliv	24
C - FNs bærekraftsmål	25
D - Biskopens virksomhet	26
IV Styring og kontroll i virksomheten	28
A - Arbeidsmiljø	28
B - Likestilling.....	31
C - Vurdering av mislighetsrisiko	32
V Vurdering av framtidsutsikter	32
VI Årsregnskap	35
Ledelseskommentar til årsregnskapet 2021.....	35
Regnskapsrapport fra Felles økonomienhet	36

I Leders beretning

Bispedømmerådet og rekruttering

Bispedømmerådet gjennomførte ni møter i 2021. To møter ble satt opp i tillegg til opprinnelig oppsatt møteplan. Det ble i 2021 behandlet til sammen 78 saker mot 85 i 2020. Dette inkluderer behandlingssaker, orienterings- og referatsaker, samt ti tilsettingsaker mot 19 i 2020. Når det gjelder de to ekstra møtene som ble avholdt i august og november gjaldt dette behandling av hørings svar, henholdsvis kommunal høring om områderegeringsplan for Molobyen i Bodø, der dagens bispedømmekontor og den tidligere bispegården ligger, samt bispedømmerådets hørings svar i forbindelse med høringen om ny kirkelig organisering. Leder for bispedømmerådet har i 2021 vært Tanja Nyjordet. Nyjordet hadde permisjon fra vervet sitt i perioden 1. april til 1. oktober. I denne perioden fungerte nestleder Hanne Jakobsen som leder mens Tore Christiansen var fungerende nestleder. I henhold til regelverket velges leder og nestleder på nytt etter to år av valgperioden. Valget ble gjennomført av bispedømmerådet i januar 2022 og ny leder er Hanne Jakobsen mens ny nestleder er Tanja Nyjordet.

Syv av bispedømmerådsmøtene, inkludert de to ekstra møtene, ble gjennomført digitalt, mens to møter ble gjennomført fysisk i Bodø. Antall behandlede saker er relativt stabilt i forhold til året før. Når det gjelder antall tilsettingsaker ser vi en halvering i forhold til 2020, men er likevel på nivå med antall tilsettingsaker i 2019.

I 2021 ble det gjennomført åtte tilsetninger der fire kom fra stilling i et annet bispedømme og én byttet stilling i eget bispedømme, samt tre som var nyutdannet. Til sammen ble det lyst ut 22 stillinger hvorav 12 ble lyst ut flere ganger. Bispedømmet står overfor en utfordrende rekrutteringssituasjon i de kommende årene, med over en tredjedel av presteskaper i aldersgruppen 60+. Det har gjennomsnittlig vært 11 ledige stillinger i bispedømmet i 2021. I tillegg til ledige stillinger har det vært permisjoner og sykefravær, og det ble til sammen benyttet 16,5 årsverk vikarer. Det ble signert til sammen 77 vikaravtaler i 2021 mot 116 i 2020. På steder med vakanse i presteskaper eller mye bruk av kortidsvikariater, kan bispedømmerådet i noen tilfeller gi tilskudd til menighetene/fellesrådene for å sikre kontinuitet i for eksempel konfirmantundervisningen. Bispedømmerådet har også gitt økonomisk støtte til KFUK/KFUM i Nordland da de gjør et viktig arbeid rettet mot ungdom. Videre gjøres det i noen fellesråd tilsetninger av kantor, diakon og kateket uten full kompetanse, noe som er nødvendig, men kan kreve kompetansehevende tiltak og god oppfølging fra bispedømmekontor, prost og prest.

Vi utfordres hele tiden til å finne alternative løsninger for å kunne holde gudstjenesteliv og menighetsarbeid tilstrekkelig i gang, for å unngå ytterligere nedgang i antall medlemmer. Det blir vanlig å inngå avtaler med vikarer som har lite eller ingen teologisk utdanning. Å få flere unge til å velge kirkelig utdanning er i seg selv en stor og langsiktig utfordring for hele Den norske kirke. Tiltak som «Second career» og ekvivalering av andre utdanninger blir viktige bidrag for å få rekruttert flere prester og andre kirkelige medarbeidere. Det er derfor gledelig at kirken ved biskopen fortsatt har muligheten til selv å kunne foreslå kandidater til prestestillinger.

Bispedømmeråd og biskop jobber aktivt med rekruttering, men dette arbeidet er svært krevende da vi rett og slett har for få prester til å fylle inn i de mange ledige stillingshjemlene. Selv om det kommer gledelige meldinger om vekst i avgangskullene ved utdanningsinstitusjonene, må det et nasjonalt krafttak til for å motivere og legge til rette for at flere velger kirkelig utdanning. Sør-Hålogaland bispedømme prøver å bidra med å tilpasse arbeidsplaner etter ønsker og gi gode lønnsbetingelser for å beholde og rekruttere, men dette blir stadig mer krevende i et marked der konkurransen med de andre bispedømmene

er stor. Vi blir fort tapere i et slikt marked, ikke minst fordi for få ungdommer fra vår landsdel velger kirkelig utdanning. Bispedømmerådsleder og biskop har utfordret Den norske kirke på nasjonalt nivå til å forske mer på hvorfor færre av dagens ungdom velger å ta kirkelig utdanning. For å kunne opprettholde en levende folkekirke i hele bispedømmet er rekruttering av nye medarbeidere helt avgjørende. I 2021 fikk bispedømmerådet landet arbeidet med å få på plass en fast ordning for studenter som kombinerer prestevikariat og studier. Ved utgangen av 2021 har bispedømmet seks ansatte med utdanningskontrakt.

Vi kan gjøre opp et årsregnskap for 2021 som er tilnærmet i balanse for budsjettgruppe 1 drift. Dette til tross for at koronapandemien også i 2021 har lagt en demper på aktivitetsnivået, samt at den opprinnelige planlagte stiftsdagen i november måtte utsettes til 2022. Det viser at etter hvert som vi kommer tilbake til normalen, så vil vi nok i større grad være avhengig av vakansestyling en hva som har vært tilfellet de siste årene.

Bemanning av bispedømmekontoret

I 2019 gjorde bispedømmerådet vedtak om en redusert bemanningsplan for kontoret, samt en flat organiseringsstruktur. Den avdelingsvise organiseringen med kirkefagsjef og personalsjef ble avvirket og erstattet med rådgiverstillinger med særskilte ansvarsområder. Denne organiseringen skal evalueres i 2022, både på grunnlag av egne erfaringer samt anbefalinger fra Kirkerådet om organisering av HR-avdelingene i bispedømmene.

I perioden 1. april til 24. juli var Trine Nordvik Løkås fungerende stiftsdirektør mens stiftsdirektør Ole Christian Erikstad hadde pappapermisjon. I den forbindelse ble det også leid inn HR-medarbeider fra vikarbyrå i perioden april–september. Dette ble videreført i form av midlertidig ansettelse fra 1. oktober i en ledig stillingshjemmel ved HR. Stillingen blir lyst ut som fast stilling i mars 2022. Det er også tilsatt teologisk rådgiver som tiltrådte 1. januar 2022. Alle stillingene ved kontorer er nå bemannet.

Prestetjenesten og prostene

Når det gjelder ledelse av prestatjenesten, er både biskop og bispedømmeråd avhengig av dyktige proster. Vi kan glede oss over et stabilt «prosteteam» i 2021, men fra 1. januar 2022 gikk domprost Elin Vangen av og begynte som teologisk rådgiver ved bispedømmekontoret. Planlegging for rekruttering av ny domprost har derfor preget de siste månedene av 2021. Ny domprost er Svein Valle, som tiltrer 1. mai 2022. I mellomtiden er sokneprest Kyrre Kolvik konstituert som fungerende domprost.

Til utarbeidelsen av årsrapporten har prostene bidratt med helhetlige og gode rapporter fra de respektive prostiene i tråd med de rutiner vi har lagt opp til. Det vises for øvrig til omtale av prestatjenesten i kapittel to og tre.

Bodø, 11. mars 2022

Hanne Jakobsen
Bispedømmerådsleder

Ann-Helen Fjeldstad Jusnes
biskop

II Introduksjon til bispedømmet og hovedtall

Tilknytningsform, myndighet og ansvarsområde

Sør-Hålogaland bispedømme er for rapporteringsåret 2021 underlagt rettssubjektet Den norske kirke. Sør-Hålogaland bispedømme ble opprettet i 1952 ved at Hålogaland bispedømme ble delt og er ett av 11 bispedømmer i Norge. Bispedømmerådet har 11 medlemmer inkludert én lulesamisk representant. Sammen med de andre bispedømmerådene utgjør bispedømmerådet Kirkemøtet. Biskopene utgjør Bispemøtet. Myndighet og ansvarsområde for biskop og bispedømmeråd følger for 2021 blant annet Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven), Kirkeordning for Den norske kirke, tjenesteordning for biskop, prost og menighetsprest. Personalreglement for Den norske kirke, Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke og tildelingsbrevet er også viktige dokumenter som sier mye om myndighet og ansvarsområde. Bispedømmet blir ledet av to organ; Biskopen og Bispedømmerådet med felles administrasjon ledet av stiftsdirektør.

Bispedømmerådet skal ha sin oppmerksomhet på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene. Rådet skal fremme samarbeid mellom de ulike menighetsråd og andre lokale grupper innen bispedømmet. Bispedømmet fordeler statlig tilskudd til trosopplæring og særskilte stillinger innen diakoni og undervisning, samt kirkemusikk. Bispedømmet kan opprette og nedlegge stillinger innenfor tildelt ramme. Bispedømmerådet tilsetter proster, menighetsprester, prostiprester samt fengselsprest og studentprest. I tillegg er bispedømmerådet arbeidsgiver for de tilsatte ved bispedømmekontoret. Biskopen leder prestatjenesten i bispedømmet og stiftsdirektøren er utøvende myndighet for bispedømmerådet og daglig leder for de ansatte på bispedømmekontoret.

Overordnet mål og samarbeid med andre, kirkelige fellesråd, frivillige kristelige org.

Bispedømmeråd og biskop har lagt til grunn de mål og føringer som er gitt av Kirkemøtet og Kirkerådet. Visjonsdokumentet samt virksomhetsplan for bispedømmet legges også til grunn for virksomheten og aktivitetene. Visjonen for Sør-Hålogaland er Folkekirka i Nordland - Ei åpen dør i tro, håp og kjærlighet. De områdene som er mest synlige er:

- Prestetjenesten
- Gudstjenester og kirkelige handlinger
- Dåp, trosopplæring og inkludering
- Samisk kirkeliv - ansvar for det lulesamiske språkområdet
- Kirkemusikk og kultur
- Diakoni og misjon
- Tilskuddsforvaltning og godkjenningssaker

Sør-Hålogaland bispedømme ønsker å være en folkekirke der folk bor. I vårt bispedømme er det ved utgangen av 2021 83 sokn og 41 fellesråd fordelt på 41 kommuner. Bispedømmet har samarbeid med kristelige organisasjoner, og har et formelt samarbeid med misjonsorganisasjonene som er tilknyttet Samarbeid for menighet og misjon (SMM).

Omtale av organisasjon, ledelsesstruktur og antall ansatte samt lokalisering

Sør-Hålogalands biskop og bispedømmeråd har felles administrasjon og er lokalisert i Bodø I bispedømmet er det åtte prosti som hver for seg er eget tjenesteområde for prestene. De øvrige kirkelige tilsatte har i hovedsak fellesrådet som sin arbeidsgiver. I vårt bispedømme er det 90,1 stillingshjemler for presteskaper og 12 stillingshjemler ved bispedømmekontoret, inkludert biskop og stiftsdirektør. I tillegg har vi 60 % stilling på topp innen sentralbord ved bispedømmekontoret. Alle stillingene har bispedømmerådet som arbeidsgiver. I Sør-

Hålogaland bispedømme er det tilsatt om lag 400 medarbeidere i de lokale menighetene med fellesrådene som arbeidsgiver.

A - Nøkkeltall for bispedømmet og per prosti

Tabell A.1 Nøkkeltall Sør-Hålogaland bispedømme

Nøkkeltall Sør-Hålogaland	2019	2020	2021
Antall innbyggere	241 236	240 345	240 514
Medlemmer	188 642	186 063	184 497
Innmeldte	133	101	82
Utmeldte	758	428	586

Kilde: Medlemsregisteret og SSB telling folketall pr. 3. kvartal 2021

Tabell A.2 Nøkkeltall per prosti

Nøkkeltall 2021 per prosti Sør-Hålogaland	Antall innbyggere	Medlemmer	Innmeldinger	Utmeldinger
Domprostiet	61 937	46 166	19	164
Salten	19 737	15 805	5	46
Indre Helgeland	46 549	37 258	16	105
Sør-Helgeland	12 839	10 597	5	33
Nord-Helgeland	18 043	13 714	7	31
Ofoten	25 614	19 552	12	72
Vesterålen	32 229	24 508	11	78
Lofoten	23 566	16 897	7	57
Totalt	240 514	184 497	82	586

Kilde: Medlemsregisteret

B - Utvalgte volumtall

Tabell B.1 Utvalgte volumtall

Utvalgte volumtall Sør-Hålogaland	2017	2018	2019	2020	2021
Antall døpte	1 525	1 465	1 315	1 120	1 290
Antall dåpshandlinger	1 629	1 545	1 414	1 184	1 371
Antall konfirmerte	1 940	1 870	1 848	1 799	1 624
Antall vigslar	373	357	312	239	273
Antall gravferder	2 200	2 240	2 098	2 149	2 017
Antall gudstjenester totalt	3 605	3 549	3 546	2 834	2 821
Antall gudstjeneste deltakere samlet	269 019	288 577	244 299	117 080	116 785

Kilde: SSB og Statistikkhefte 2021

C - Nøkkeltall for årsregnskapet 2021

Tabellen viser nøkkeltall basert på informasjon fra del VI Årsregnskapet for de siste tre år.

Tabell C.1 Nøkkeltall for årsregnskapet

Nøkkeltall for årsregnskapet, 1000-kr	2019	2020	2021
Antall årsverk	100,35	99,85	99,64
- herav prestatjeneste (inkl. biskop)	88,75	88,25	88,35
Samlet tildeling budsjettgruppe 1 - Drift	85 774	82 366	82 091
Netto driftskostnader	80 783	79 552	83 082
Lønnsandel av driftskostnader	86,5 %	87,3 %	86,5 %
Andel lønn brukt i prestatjenesten	77,2 %	79,1 %	78,6 %
Lønnskostnader per årsverk	696	695	722

Kilde: Xledger, tildelingsbrev og stillingsoversikt

Tall som gjelder prestatjenesten inkluderer biskopen. Lønnsandel og lønnskostnader er inkludert andre personalkostnader (kontogruppe 59*).

III Årets aktiviteter og resultater

A - Kortfattet sammendrag av resultater, måloppnåelse og ressursbruk

Bispedømmets aktiviteter har også i 2021 vært preget av den pågående koronapandemien. På grunn av smitteverntiltak har det i perioder ikke vært mulig å avholde gudstjenester slik vi er vant til. Gudstjenester, begravelser, vielser, dåp og andre kirkelige handlinger har vært gjennomført med færre deltakere eller i en redusert form. Det er særlig bekymring knyttet til hvordan koronapandemien har påvirket barne- og ungdomsarbeidet, herunder konfirmanter. I pandemienes første år 2020 opplevde vi det som kan kalles en digital revolusjon som følge av koronapandemien. Digitale løsninger bidro til å opprettholde en stor del av aktiviteten, til tross for smittevernbegrensningene. I 2021 ble behovet for digitale aktiviteter redusert, både fordi etterspørselen ble mindre, men også fordi man opplevde at folks behov for å møtes fysisk ikke kan oppfylles gjennom digital deltakelse. Åpne kirker for lystenning og korte andakter, utegudstjenester, juleevangeliet fra kirketrappa, bålpannesamlinger og liknende kreative alternativer ble satt i gang, til stor glede for møtelystne kirkegjengere. Likevel, digitale løsninger har på mange måter bidratt til å knytte bispedømmet og ansatte mer sammen, både i prostemøter, møter med Kirkevergelaget og andre møter som vanligvis krever reiser og stor grad av planlegging. Selv om reising har vært redusert til det minimale, har biskopen likevel klart å gjennomføre seks visitaser dette året. Smitteverntiltakene har også i 2021 preget hverdagen på bispedømmekontoret. Det har vært lange perioder med hjemmekontor, helt eller delvis, og normalen har vært at stabsmøter, fagmøter og liknende har vært gjennomført digitalt. Arbeidsflyten har på den måten fungert fint og det har vært mulig å opprettholde en noenlunde normal arbeidshverdag. Etter nok et år med smitteverntiltak og få fysiske møtepunkter er det fortsatt grunn til å være takknemlig for kirkens solide posisjon i små og store lokalmiljø i bispedømmet. Kirkens medlemsundersøkelse for 2021 viser at nordlendingene fortsatt i stor grad støtter opp under kirken.

B - Omtale av resultater og måloppnåelse

B.1 Gudstjenesteliv

Ifølge medlemsundersøkelsen for 2021 er antall kirkebesøk synkende i vårt bispedømme. 76 % av medlemmene i Sør-Hålogaland bispedømme oppgir at de har besøkt kirken det siste året, mot 83 % i 2020 og 95 % i 2019. Våre kirker ligger samtidig blant de tre best besøkte.

B.1.1 Resultatmål: Vekst i antall deltakere per gudstjeneste

Tabell 1.1.1. Gudstjenestedeltagelse alle gudstjenester

Gudstjenester, alle dager				Deltakere alle dager				Gjennomsnitt ant. deltagere			
2019	2020	2021	Endring	2019	2020	2021	Endring	2019	2020	2021	Endring
3 546	2 834	2 821	0 %	244 299	117 080	116 785	0 %	69	41	41	0 %

Kilde: Statistikkhefte 2021, tabell 1.2 (SSB)

Det er liten endring i prosentandelen fra 2020 til 2021 når det gjelder antall gudstjenester og antall deltakere per gudstjeneste, både på søn- og helligdager og på andre ukedager. Nedgangen fra 2019 til 2020 var imidlertid markant, med en nedgang på 17 % for antall gudstjenester og 51 % for antall deltakere. Smittevernrestriksjoner, antalls- og avstandsbegrensninger, usikkerhet og avlyste gudstjenester i store deler av året har hatt sin innvirkning på gudstjenestelivet i bispedømmet. Siden korvirksomheten i menighetene har lidd stort under pandemien, har dette utvilsomt også påvirket gudstjenesteinvolveringen og -deltagelsen. Det er sannsynlig at begrenset involvering av frivillige inn mot gudstjenestelivet har redusert gudstjenestens relevans for mange, og endrede vaner kan være en av årsakene.

Når det gjelder antall gudstjenester ligger vi omtrent innenfor rammen av forordnede gudstjenester i vårt bispedømme (2855 gudstjenester). Vel seks gudstjenester i snitt per menighet gjennomføres utenom søn- og helligdager i løpet av året.

Uansett kan vi ikke si oss fornøyd med verken gjennomsnittlig gudstjenestefrekvens (45 %) eller gudstjenestedeltagelse i 2021. Samtidig var det flere gode intensjoner, samt noen gjennomførte satsninger i 2021. 16 av prestene i domprostiet begynte på et kurs i regi av MF; "Kunsten å snekre en preken". Blant tilskuddssøknader valgte vi å bidra til tiltak som menighetsrådene ønsket å gjennomføre for å styrke gudstjenestedeltagelsen. Mange av disse er søkt utsatt til 2022. Flere menigheter ble innvilget prosjektstøtte til igangsetting av barnekor, noe som virker rekrutterende inn mot gudstjenestelivet.

B.1.2 Resultatmål: Flere velger kirkelig vigsel

Vielser i 2021 har en oppgang fra 2020. I prosterapportene refereres det til at mange som utsatte vielsen i 2020, valgte å gjennomføre denne i 2021, samtidig som flere valgte å utsette planlagte vielser i 2021 til 2022. Antallsbegrensninger og sammenfall med tidspunkt på året for opprinnelig planlagt vielse, spiller trolig inn her. I Lofoten prosti ville vielsesprosenten ha steget med 30 % fra «normalåret» 2019 om planlagte vielser hadde blitt gjennomført.

Tabell 1.2.1 Vielser

Antall vielser				Antall deltakere				Gj.snitt ant. deltagere			
2019	2020	2021	Endring	2019	2020	2021	Endring	2019	2020	2021	Endring, absolutt
312	239	273	14 %	19 271	9 445	11 174	18 %	62	36	44	1

Kilde: Statistikkhefte, 2021, tabell 1.4a (SSB)

Medlemsundersøkelsen viser imidlertid at bare 58 % av medlemmene ville giftet seg i kirken om de skulle giftet seg i dag, mot 64 % i 2020, mens 25 % av medlemmene ikke vet om de ville giftet seg i kirken. Dette gir grunn til bekymring.

Samtidig jobbes det med ulike tiltak i prostiene for å øke den kirkelige bryllupslysten, som for eksempel drop-in-vielse samt en felles og enklere innmelding. Det er grunn til å tro at det først og fremst er i byene at det er et reelt alternativ å gifte seg borgerlig. På den ene siden betyr dette at vi i nært samarbeid med kirkevergene bør iverksette tiltak for å markedsføre kirkelig vielse med fleksible løsninger. På den andre siden bør vi kunne signalisere at det er i Den norske kirkes interesse at par gifter seg, uansett kirkelig eller borgerlig sammenheng.

B.1.3 Resultatmål: Oppslutningen om kirkelig gravferd holdes oppe

Tabell 1.3.1 Gravferder

Gravferder i Sør-Hålogaland BD	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antall kirkelige gravferder	2 268	2 163	2 230	2 240	2 098	2 149	2 017
Antall døde*	2 295	2 230	2 275	2 250	2 269	2 210	2 161
Antall ikke-kirkelige gravferder	27	67	45	10	171	61	144
Prosent kirkelige gravferder	98,8	97,0	98,0	99,6	92,5	97,2	93,3

*antall døde gjelder f.o.m. 4. kvartal 2020 t.o.m. 3. kvartal 2021

Kilde: Statistikkhefte 2021 (SSB)

Tabellen over viser tall for døde, kirkelige- og ikke-kirkelige gravferder siste syv år. Det framgår at årene 2021 og 2019 skiller seg fra de øvrige med klart lavere prosentandel kirkelig gravferd. Det har ikke lyktes å definere noen klar årsak til dette, og en mistenker at det kan være uoverensstemmelser i grunnlagsmaterialet. Når det gjelder antall medlemmer som døde i 2021 er tallet 1978.

Andre faktorer som det kan være grunn til å være oppmerksom på:

- Antall kirkelige gravferder gjelder for kalenderåret 2021 mens antall døde er hentet fra SSBs tall gjeldende fra og med 4. kvartal 2020 til og med 3. kvartal 2021. Tallene dekker dermed ikke identisk tidsrom.
- Antall ikke-kirkelige gravferder er beregnet ut fra differansen mellom antall døde og antall kirkelige gravferder. Enkelte av disse har kanskje fått kirkelig gravferd i et annet bispedømme.

Ingen av prostiene melder om store endringer eller reell konkurranse fra livssynsnøytrale begravelsesseremonier. Lofotens 91 % kirkelige begravelser i snitt skyldes trolig to store alternative trossamfunn (pinsemenigheten på Vestvågøy og Guds menighet i Vågan og Flakstad). Generelt melder prostene om stabilitet, positiv innstilling til kirkelig gravferd hos befolkningen, og godt samarbeid med gravferdsbyråene.

Medlemsundersøkelsen for 2021 viser at 81 % av medlemmene i Sør-Hålogaland bispedømme ville valgt kirkelig begravelse i dag, noe som er 2 % over landsgjennomsnittet. Tilsvarende tall fra medlemsundersøkelsene i 2020 og 2019 var henholdsvis 84 % og 79 %.

B1.4 Resultatmål: Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet

Det er en gledelig økning av gudstjenester med samiske innslag (27 %) og antall menigheter som bruker samiske innslag (fra 43 sokn i 2020 til 47 sokn i 2021), selv om gjennomgangen av justerte gudstjenesteordninger ikke kan vise til økning i fast bruk av samiskspråklige ledd. Vi har dermed ikke oppnådd målsettingen om å få alle menigheter til å inkludere dette som en fast ordning, og vi har fremdeles en vei å gå når det gjelder inkludering av samiske språkmarkører og samiske kulturuttrykk i gudstjenestelivet. Her bør vi nok se til Nidaros bispedømme for å dra nytte av deres arbeid, da statistikken viser at de har klart å få dette gjennomført. I forbindelse med saksbehandlingen av justerte gudstjenesteordninger har vi oppfordret alle menighetsråd til å innarbeide samiske språkmarkører, dersom de ikke har gjort det allerede.

Tabell 1.4.1 Gudstjenester med samisk innslag

Gudstjenester med samisk innslag		Antall sokn med samisk språk i gudstjenesteordningen	Antall sokn totalt
Antall sokn	Antall gudstj.		
47 (43)	800 (632)	16* (22)	83

Kilde: Statistikkhefte 2021, tabell 1.5 (SSB). Tallene i parentes er fra 2020.

* Vi har fått inn oppjusterte tall som viser at tallet er tilsvarende 2020; dvs. 22.

Alle sokn i Indre Helgeland prosti bruker sørsamiske språkmarkører i gudstjenesteordningen, og de aller fleste i Nord-Helgeland gjør det samme. I alle andre prostier jobber prostene aktivt med å oppmuntre prester og menighetsråd til å gi rom for samiske innslag og samisk involvering i gudstjenesten, og i prosterapportene fremkommer det en stadig større bevissthet rundt dette. Prosten i Lofoten opplyser at 2021 ble et «oppvåkningsår» for bruk av samisk i gudstjenestene. I Vesterålen og Lofoten benyttes nordsamisk. I Ofoten, Salten og Bodø domprosti benyttes hovedsakelig lulesamisk, men også nordsamisk i enkelte menigheter. I Sør-Helgeland prosti benyttes både nordsamisk og sørsamisk.

Den største utfordringen ligger muligens i arbeidet med å forankre dette i alle menighetsråd i bispedømmet, slik at det ikke bare handler om liturgens språklige kompetanse, men også bevissthet om hvorfor dette gjøres.

B.2 Dåp og trosopplæring

B.2.1 Resultatmål: Oppslutningen om dåp holdes oppe

Tabell 2.1.1 Antall døypte

Bispedømme	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sør-Hålogaland	1 602	1 525	1 465	1 315	1120	1 290

Kilde: Medlemsregisteret, statistikkhefte t-1, statbank. 06929 (SSB)

Tabellen viser at dåpsprosenten har en synkende trend til tross for en liten oppgang fra 2020 til 2021. Samme nedgang gjelder på landsbasis og for de øvrige nordiske landene. Nedgangen gir grunn til bekymring, selv om medlemsundersøkelsen viser at dåpen står sterkt i vårt bispedømme. Ifølge medlemsundersøkelsen ville 75 % av medlemmene i Sør-Hålogaland bispedømme døpt barnet sitt dersom de fikk et barn nå. I segmentet av medlemmer som definerer seg som åpen for tro og/eller som besøker kirken i løpet av året (gul gruppe), og som utgjør halvparten av medlemmene, oppgir 82 % at de ville døpt barnet sitt.

Prostene forteller at stabene strekker seg langt i å møte dåpsfolks ønsker og behov, og at man kanskje kommer nærmere familiene gjennom denne praksisen. Dette sier domprosten i sin rapport: «Mange har fått tilbud om ekstra (privat) dåpsgudstjeneste, gjerne søndag etter høymessen. Mange har vært veldig taknemlig for det, og uttrykt stor tilfredshet over det personlige preget dåpsgudstjenesten fikk på denne måten. Kanskje noe vi bør gi rom for i fortsettelsen også?»

Flere har også gjennomført drop-in-dåp. Denne formen for dåp har fått et godt fotfeste, og vil i fortsettelsen bidra til å nå andre enn de som ønsker spedbarnsdåp. Dette er et lavterskeltilbud som oppleves like høytidelig og personlig for dåpskandidaten.

Kanskje er denne overgangen til en mer privat og personlig seremoni en praksisendring som kan være bra for vår kirke? Kan den være en motvekt mot sekularisering og gi gode anledninger til å bygge relasjoner for familier som vil knytte kontakt med kirken?

Det har vært et sterkt fokus på dåp de siste årene. Å øke oppslutningen om dåp har vært tema i strategiplanlegging, i visitaser, råd, kollegier og andre anledninger. Det har med andre ord vært arbeidet bredt og målrettet med de fleste av tiltakene fra vår strategiplan.

Dåpstallene de siste ti årene har vært gode for Sør-Hålogaland bispedømmes vedkommende. Sterke dåpstall har lenge stått som et bevis på et tydelig folkekirke-preg – men trenden er lik: kirken må møte nye generasjoner dåpssøkende med nye innfallsvinkler og bakgrunnskunnskap. Dette må vi ta inn over oss, uten å miste egenart og gode tradisjoner.

B.2.2 Resultatmål: Oppslutningen om trosopplæringstiltakene er stabil.

Tallene viser dessverre ingen stabil oppslutning om trosopplæring i Sør-Hålogaland bispedømme. Pilene peker nedover, selv om noen breddetiltak har hatt jevnt god oppslutning. Under pandemien har både planlagt aktivitet og oppslutning sunket. Planene i de enkelte soknene har ved normale tilstander vært ambisiøse, og det har over tid vært jobbet med å avstemme planene mot realistiske muligheter for gjennomføring. Dette ble ekstra tydelig fra 2018 til 2019. I 2021 kan en se at kart og terreng stemmer bedre overens, og vi kan lettere se tendenser. For 2021 må en nok ta forbehold om riktigheten av tallene, for det har beklageligvis vært en god del sokn som ikke har rapportert innen fristen. Når en ser på hva som er gjennomført av tiltak i 2021 er det gledelig å lese om en samlet økning på 35 % fra det foregående året.

Tilbudet er tilpasset forholdene og man har klart å tilby mer trosopplæring for flere i 2021.

Tabell 2.2.1 Trosopplærings tiltak

Bispedømme		Dåps- samtale	4-års- bok	Tiltak 6 år	Tårnagent	Lys våken	Konfirmasjon	Etter konfirmasjon	Totalt
Sør- Hålogaland	Medl. i målgruppe	972	1 387	1 038	1693	891	1 778	1 214	8 983
	Deltakere	1 023	525	289	182	291	1 448	120	3878
	Prosent	105 %	38 %	28 %	11 %	33 %	81 %	10 %	43 %
Totalt nasjonalt	Prosent	100 %	38 %	28 %	25 %	13 %	79 %	10 %	44 %

Kilde: Statistikkheftet

Statistikken viser også at færre arrangement ble avlyst i 2021 enn det foregående året. Dette handler nok om oppfinnsomhet i å regissere tiltakene annerledes, for eksempel utendørs og digitalt, samt at nedstengningene kom på andre tidspunkt enn i 2020. Andel tiltak som ble avlyst på grunn av koronapandemien i 2020 var 32 %. I 2021 ble 21 % av tiltakene avlyst.

En ser likevel en total andel avlysninger av tiltak på hele 30 %. Sør-Hålogaland bispedømme sliter med vakanser og ledige i stillinger, så vel i prestedtjenesten som for annen kirkelig betjening. Det får innvirkning på prioritering av hvilke aktiviteter som skal gjennomføres når det settes inn prestevikarer. Forordnede gudstjenester og kirkelige handlinger får ofte prioritet, mens planlagte trosopplærings tiltak har kommet lenger ned på prioriteringslistene.

Det har gledelig nok vært stor kreativitet i å holde kontinuiteten i planene, og der det har vært mulig er aktivitet lagt utendørs og i alternative omgivelser. I Rana inviterte en inn 4-åringer én og én sammen med familien til bokutdeling, samtale og lystenning i kirken, noe som opplevdes nært og fint for både ansatte og barn / familie. I Hamarøy fortelles det om konfirmanter i samtale med diakon; Snakk og trakk. Her ble det bygd tillit og gode relasjoner.

De nye arbeidsmåtene i trosopplæringen kan sies å ha tvunget seg fram og ha preg av midlertidighet. Endringene har likevel gitt inspirasjon til nytenking og til å se viktigheten av å være til stede i nærmiljø og lokalsamfunn under krise og endrede forutsetninger.

I Sør-Helgeland prosti gjøres nybrottsarbeid i lys av bærekraftsmål og fornying av kirkens arbeid med barn og unge. Dette er noe vi kan være stolte av og fornøyde med. Her har målsetninger i trosopplæringsarbeidet et tydelig skaper-teologisk fokus, og arbeidsmåtene og pedagogisk tenking preget av grønn didaktikk. Prosjektet heter Jordvenner, og her lærer barna å respektere og hjelpe det som lever og vokser – ærfuglen i fjæra, insekter i skogen, planter i hagen vies tid og omsorg. Metodikk og tanker rundt dette er tenkt delt i egnet fora.

B.2.3 Resultatmål: Oppslutningen om konfirmasjon holdes oppe

Oppslutningen om konfirmasjon er nedadgående, så her når vi ikke det strategiske målet.

Tabell 2.3.1 Andel konfirmerte medlemmer

Bispedømme	Medlemmer 15 år			Andel konfirmerte av 15-årige medlemmer		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Agder og Telemark bispedømme	3 808	3 668	3 831	80 %	78 %	81 %
Bjørgvin bispedømme	5 886	5 737	5 639	87 %	86 %	84 %
Borg bispedømme	5 784	5 644	5 812	77 %	75 %	74 %
Hamar bispedømme	3 365	3 222	3 360	82 %	81 %	80 %
Møre bispedømme	2 765	2 601	2 518	91 %	85 %	86 %
Nidaros bispedømme	4 106	4 174	4 187	83 %	86 %	79 %
Nord-Hålogaland bispedømme	2 102	2 136	2 186	80 %	77 %	74 %
Oslo bispedømme	4 001	4 335	4 392	71 %	63 %	72 %
Stavanger bispedømme	4 346	4 331	4 551	87 %	84 %	80 %
Sør-Hålogaland bispedømme	2 231	2 205	2 048	83 %	82 %	79 %

Tunsberg bispedømme	4 219	3 878	3 866	74 %	73 %	72 %
Totalt*	42 613	41 931	42 390	81 %	79 %	78 %

Kilde: Medlemsregisteret, statistikkhefte t-1, SSB Foreløpige tall
Medlemmer som ikke kan knyttes til et sogn er ikke inkludert

Koronapandemiens antallsbegrensninger, utsettelse, avkortning av opplegg, avlysninger av leirer og turer for konfirmanter har nok hatt innvirkning på oppslutningen. I prosterapportene har en også spurt seg om antallsbegrensninger har gjort det mindre aktuelt å arrangere kirkelige høytideligheter og familiefester generelt. En må også stille seg spørrende til om endringer i kirkens promotering av konfirmasjon etter 2020 har slått an? Fungerte promotering i sosiale medier, sammenlignet med konfirmantbrosjyrer eller bør en bruke andre kanaler for å informere og invitere 15-åringene til kirkelig konfirmasjon?

I medlemsundersøkelsen 2020, ville 66 % ha valgt kirkelig konfirmasjon på det aktuelle tidspunktet. I 2021 valgte 72 % av medlemmene i gjeldende årskull å komme til kirken for å markere begivenheten. Vi når en stor andel av våre 15-åringer med budskapet om glede, fremtidshåp og med tilbud om fellesskap på tvers av generasjoner og øvrig status. Dette må vi forvalte best mulig, og fremstå troverdig i møte med foreldre og ungdommer. Det er et stort arbeid som nedlegges, og opplegg som ikke lar seg velte av pandemi og liknende er gull verdt. Nordisk konfirmantlederkonferanse i Tromsø i september 2022 kan være en mulighet for å hente kunnskap og inspirasjon – bispedømmerådet vil legge til rette for deltakelse der.

B.3 Kunst og kultur

B.3.1 Resultatmål: Vekst i antall deltakere på konserter og kulturarrangement

Kirkemusikk- og kulturfeltet bar i 2021 preg av en forsiktig optimisme, men med utrygge utsikter. For å imøtekomme det strategiske målet innenfor kunst- og kulturfeltet var det en viktig suksessfaktor å jobbe frem et godt samarbeid mellom kirken og lokale kunst- og kulturaktører, noe som også innebar å skape rom for kirkens plass inn mot BODØ2024. Bispedømmerådet inngikk et samarbeid med Kirkemusikksenter nord om å administrere delprosjektet «ARCTICulation of Faith», som forvalter 500.000,- euro på vegne av BODØ2024. Innenfor dette konseptet skal sammenhengen mellom kunst-, kultur- og trosuttrykk formidles med utgangspunkt i vår nordnorske kontekst, og involvere kulturaktører i hele bispedømmet. To rådgiverne ved bispedømmekontoret var involvert i arbeidet i 2021, og skal videre bidra til å ivareta Den norske kirkes tilstedeværelse inn mot BODØ2024. Rådgiveren for kirkemusikk og kultur frikjøpes i 20 % stilling til dette arbeidet i perioden 2022–2024.

Gjennom ulike tilskuddsordninger har bispedømmerådet valgt å innvilge støtte til prosjekter som har kunnet styrke kirkekonserter og kulturarrangement, som involverer både barn, ungdom og voksne, og som arrangeres og skapes lokalt i menighetene. Som allerede nevnt i del B1 (Gudstjenesteliv), så har det vært vanskelig å gjennomføre kontinuerlig korvirksomhet i 2021. Nedstengninger i 2021 førte til flere avlysninger av store konserter, som var planlagt rundt jul og påske (for eksempel Juleoratoriet av Bach i Narvik, Messias av Händel i Mosjøen, Skapelsen av Haydn og «Nattjazzen» i Bodø domkirke). Dette påvirker utvilsomt statistikken for 2021. Flere kultur- og konsertarrangement ble omsøkt utsatt til 2022. Kirkemusikksenter nord klarte imidlertid å gjennomføre Bodø Internasjonale Orgelfestival, og Bodø domkirkes guttekor, Ung Kirkesang og Arktisk Filharmoni stod for et nasjonalt guttekortreff i Bodø domkirke, med fremføring av Mozarts Requiem.

Veksten i antall deltakere på konserter og kulturarrangement var oppadgående. Det er fremdeles et stykke igjen til 2019-nivå, men det går i riktig retning. Vi kunne ikke regne med et normalår.

Tabell 3.1.1 Konserter og kulturarrangementer sett opp mot tidligere år

Antall konserter/kulturarrangement				Antall deltakere			
2019	2020	2021	Endring i prosent	2019	2020	2021	Endring i prosent
753	338	383	13 %	93 496	21 178	27 248	29 %

Kilde: Statistikkhefte 2021, tabell 3.2 (SSB)

Kulturaktiviteten settes flere steder i tydelig sammenheng med hvilke kantorressurser som er til rådighet i menighetene. Det er en stor utfordring for menigheter å jobbe aktivt med lokalt forankrede konserter og kulturarrangementer når det oppstår vakanser, noe som er merkbart i flere av våre prostier. Prosten i Nord-Helgeland understreker imidlertid at «kirkene og kirkemusikere (ved gudstjenester, vigslar og gravferder) er den mest desentraliserte minikonsertarrangøren i Norge!». Et godt poeng som viser hvordan gudstjenester og kirkelige handlinger kan bidra til gode kunst- og kulturopplevelser.

I krysningsfeltet mellom kultur, trosopplæring og kirke-skole-samarbeid ligger et prosjekt som ikke vises i kirkestatistikken; «Orgelkids Narvik», der Ankenes menighet v/ kantor Øivind Bakken i 2021 inngikk et samarbeid med skolene i fellesrådsområdet. I kunst og håndverksfaget lærte 171 grunnskoleelever om orgelbyggerkunsten og de fikk være med å bygge og spille på en ekte modell. Det ble skapt stor interesse for kirkeorgelet, både som byggekunst og som musikkinstrument. Ved hjelp av tilskuddsmidler utvikles prosjektet videre for å kunne spres til flere steder i bispedømmet.

B.3.2 Resultatmål: Flere åpne kirker

Tabell 3.2.1 Åpen kirke

Antall sokn med åpen kirke				Totalt antall dager med åpen kirke			
2019	2020	2021	Endring i prosent	2019	2020	2021	Endring i prosent
48	44	56	27 %	2 497	1 063	872	-18 %

Kilde: Statistikkhefte 2021, tabell 3.3a (SSB)

Det var 12 flere sokn som hadde åpne kirker i 2021 enn i 2020. Samtidig gikk antall dager ned med 18 %. Ressursbruk er ofte problemstillingen når vi oppmuntrer til å holde kirkene åpne. Smittevernrestriksjoner med ekstra krav til vakthold, renhold og registrering har også vært utfordrende. Det meldes likevel om at kirker er holdt åpne, nettopp på grunn av pandemien. I Lofoten prosti ble det et alternativ til gudstjenester, også i forbindelse med store ulykker.

Vi har et stort potensial knyttet til konseptet åpne kirker og pilegrimssatsing i vårt bispedømme. Bispedømmerådet samarbeider tett med Gildeskål kommune for å søke om godkjenning av en nasjonal pilegrimsled fra Trondenes til Nidaros, og bispedømmeråd og biskop er representert både i styringsgruppen for Gildeskål kirkested som nøkkelsted for et fremtidig pilegrimssenter og i arbeidsgruppen for revitalisering av prosjektet «Pilegrim i nord». Det jobbes for å utvikle Hadsel, Gildeskål og Sandnessjøen som nøkkelsteder for pilegrimsleden, i samarbeid mellom menigheter, kommuner, fylkeskommunen og næringsliv.

Det ble gjennomført flere utadrettede pilegrimsaktiviteter-/arrangementer i Hadsel, i Gildeskål og flere steder på Helgeland. Pilegrimsperspektivet benyttes fast i konfirmantarbeidet i flere av prostiene.

Vi vil fremover jobbe mer aktivt for å få flere menigheter til å utvikle sine egne pilegrimsvandringer og bruke pilegrimsperspektivet inn mot trosopplærings-, diakoni- og kirkemusikkfeltet i menighetene. Her finnes det også muligheter opp mot kirke-skole-samarbeid, både lokalt og regionalt.

B.4 Kirke og samfunn

B.4.1 Resultatmål: Flere menigheter med diakonal betjening

Sør-Hålogaland bispedømme har 42 menigheter med diakonal betjening.

Ekstra tildelingsmidler innen diakoni fra Kirkerådet i 2020 har i 2021 resultert i en 100 % diakonstilling i Øksnes (ett sokn) og en 50 % diakonstilling i Vågan (fem sokn).

Dette er en økning på 6 % fra 2020. De nye diakonstillingene har fokus på barn og unge, og vi ser at flere diakoner har større fokus på yngre målgrupper.

Mange menigheter sliter med egenfinansieringen til diakonstillingene på grunn av dårlig kommuneøkonomi. Her kan to til tre menigheter miste diakonstillinger fordi de ikke har midler til å dekke sin 50 % egenfinansiering. Flere diakoner jobber med trosopplæring, og vi ser at fellesråd ønsker å bruke trosopplæringsmidler inn i egenfinansieringen, for å beholde diakonstillingen. Noe som i neste runde vil resultere i færre utadrettede stillinger lokalt. Etter tilbakemelding fra Kirkerådet er imidlertid bispedømmerådet tydelige på at kommunal egenfinansiering for diakonstillinger er et absolutt krav. Dette er noe vi følger opp i dialogen med fellesrådene i forbindelse med årlig rapportering.

Alle prostier unntatt Nord-Helgeland har i dag diakonal betjening. Av ansatte i diakonstilling er det pr i dag 34,8 % som er vigslet (nedgang på 3 % fra 2021) og 65,2 % som ikke er vigslet (økning på 3 %). To diakoniarbeidere er under utdanning til master i diakoni.

Det jobbes med å legge til rette for veiledning og kurs / videreutdanning. I 2021 har dette blitt gjort gjennom å forplikte fellesråd til å lage et kompetanseløp ved ansettelse, tilbud om ABV-veiledning, biskopens digitale tilsynssamling og digital fagsamling.

Sør-Hålogaland bispedømme arrangerer i 2022 i samarbeid med Nord-Hålogaland og KUN /VID i Tromsø 10-vektttallskurs i «Sjelesorg i flerkulturelle kontekster» for diakoner og diakoniarbeidere. Dette inngår også i masterstudiet i diakoni.

Koronapandemien har fremtvunget kreative tiltak som med fordel kan beholdes. Det er et stadig større behov for å møte barn og ungdom som sliter. Utfordringen har vært å finne arenaer å møtes på når tiltakene har vært nedstengte. Her er det avgjørende med tverrfaglig samarbeid. Blant annet har samtaler rundt bål og turvandring gitt diakonien nye arenaer der folk kan møtes. Småfelleskap er blitt mer viktig – samtidig kan det oppleves ekskluderende om man ikke er bevisste på hvem man inviterer inn.

Sør-Hålogaland bispedømme har ifølge medlemsundersøkelsen 50 % som definerer seg i gul gruppe og 45 % mener at kirken har en viktig posisjon i lokalsamfunnet. De som befinner seg i gul gruppe er en viktig målgruppe for diakonien. Kirkens diakonale tiltak har en genuin mulighet til å nå ut over de tradisjonelle menighetsgrensene. Koronapandemiens kreativitet har vist at vi kan skape fellesskap som går forbi grønn gruppes premisser.

Prostene rapporterer om utstrakt samarbeid mellom menighet og samfunn: For eksempel med NAV, kriseteam, psykiatri, Røde Kors, Norsk folkehjelp og andre organisasjoner. For eksempel i Øksnes hvor menigheten samarbeider med organisasjonene om matkasseutdeling til jul.

Det kan synes som en trend at det er i de små kommunene dette samarbeidet fungerer best. Dette er i flere tilfeller en form for samskapning. Her er noen kommet i gang og vi håper bevissthet om samskapning i praksis vil bli mer utbredt i menighetene fremover.

Misjon / globalt arbeid og Grønne menigheter

Bispedømmet arbeider for at menighetene våre skal bli Grønne menigheter og mange menigheter har det i sin diakoniplan. I 2021 har Sør-Hålogaland fått én ny Grønn menighet og har nå til sammen 37 Grønne menigheter, noe som utgjør 45 % av menighetene.

Revidert plan for diakoni har et økt fokus på bærekraft og dette står på dagsorden i menighetenes diakonale arbeid. Det er i 2021 holdt flere lokale friluftsgudstjenester med fokus på klima. For eksempel «På grensen til samarbeid», der Sørfold og Fauske menigheter samarbeider om feiring av Skaperverkets dag i naturreservatet på grensen mellom Fauske og Sørfold. Prosjektet er et samarbeid mellom menighetene og kommunene som kom i gang som et resultat av Grønn menighet. Klimakonfirmantarbeidet i Hemnes har i en årrekke hatt årlig tur til Svartisen for å se hvor mye isen trekker seg tilbake sammenliknet med tidligere år.

Ifølge menighetenes årsstatistikk oppgir 58 menigheter at de har én eller flere misjonsavtaler i SMM – dette utgjør 70 % av menighetene. I tillegg kommer enkeltavtaler i menighetene utenom SMM-arbeidet. Misjon og globalt arbeid synliggjøres i gudstjenester i kirkeåret og enkelte prostier har fast årlig misjonsgudstjeneste, som i Vesterålen.

Vi opplever at flere menigheter har et stort engasjement for vårt globale ansvar i en tid som er vanskelig for misjons- og nødhjelpsorganisasjonene. Biskopen og SMM har våren 2021 og før jul oppfordret menighetene til å gi særskilt støtte til misjon og Kirkens Nødhjelp i en krevende tid. Bispedømmet arrangerte også misjonsaksjonen «Sammen som kirke i hele verden». 15 menigheter deltok, mens flere hadde økt fokus på misjon / internasjonalt arbeid uten å delta. Aksjonen førte også til nye misjonsavtaler i enkelte menigheter. Det viktigste var muligheten til å få økt fokus og støtte kirkens globale ansvar og menighetens misjonsavtaler.

Prosterapportene viser at Kirkens Nødhjelp fortsatt har en sterk posisjon, men omlegging til digital fasteaksjon ga en nedgang i bispedømmet fra kr 1.253.334,- i 2020 til kr 1.025.153,- i 2021, en nedgang på 18 %. Hvis digital fasteaksjonen blir praksis, kan det være en utfordring for menighetene å opprettholde engasjementet uten en viss fornyelse av konseptet.

Internasjonalt arbeid

Gjennom Samarbeidsrådet for kristne kirker i Barentsområdet (SKKB) deltar Sør-Hålogaland bispedømme i et viktig økumenisk arbeid hvor samiske spørsmål, klimaspørsmål i nord og utveksling av kultur og ungdomssamarbeid er viktige bestanddeler. I dette arbeidet er lutherske, finsk ortodokse og russisk ortodokse kirker fra Sverige, Norge, Finland og Russland representert. I en tid med politiske spenninger mot Russland er det viktig å fortsette samarbeidet i kirkelige sammenheng som en del av et fredsbevarende folk-til-folk samarbeid.

B.4.2 Resultatmål: Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge

I 2021 rapporterte ni menigheter at de har tilbud i forbindelse med integreringsarbeid. Dette er blant annet kvinnegruppe i Bodin menighet, «Bare norsk»- tverrkirkelig møtested på Melbu der man praktiserer norsk språk, lørdagsgrøt i Sortland for nye landsmenn. En del av dette skjer i samarbeid med lokale lag og foreninger og i samarbeid med andre menigheter og trossamfunn. Kirkens arbeid med innvandrere i Norge gir menighetene mulighet til en synlighet ut i samfunnet og samarbeid med andre aktører.

Prostene rapporterer at arbeidet med innvandrere i større grad ivaretas av det lokale menighetsarbeidet og at integrering foregår i menighetens eksisterende tiltak.

Kirkerom blir flere steder brukt av andre menigheter, som eritreiske menigheter og den katolske kirken, der de har sine gudstjenester. Dette har ført til at menighetene også deltar i hverandres gudstjenester.

B.4.3 Resultatmål: Arbeid med religionsdialog styrkes

I domprostiet finnes Bodø dialogforum med deltakere fra flere kristne trossamfunn og andre tros- og livssynssamfunn, som del av STL-nettverket (Samarbeidsråd for tros- og livssynssamfunn i Norge). Dialogforumet har gjennom flere år hatt dialogbesøk der det viktigste er å lytte og samtale.

I 2021 registrerte tre menigheter at de har fora for religionsdialog. Arbeidet er flere steder knyttet opp mot kirkens arbeid med nye landsmenn i Norge, og kan utvikles videre. De fleste prostiene melder om flere økumeniske samarbeidsfora med ulike kristne grupper. Vesterålen er et prosti med spesielt mange tverrkirkelige samarbeidsfora, bibelgrupper, fellesgudstjenester og fellesarrangementer.

B.4.4 Resultatmål: Kirkenes digitale nærvær styrkes

Den digitale kompetansen ute i menighetene er fremdeles uoversiktlig. Den fremstår tilfeldig, ut fra hvilke ressurser som allerede finnes i menigheten, og ikke et resultat av målrettet rekruttering eller kompetanseheving. Det må likevel sies at noen har hatt stor digital aktivitet og er fornøyde med det.

Behovet for digitale løsninger er fremdeles stort, men det sterke fokuset på digitale sendinger som vi så i starten av pandemien har avtatt. Kirkelige handlinger som strømming av gravferd, strømming eller opptak av gudstjenester og lignende har ved behov blitt gjennomført digitalt. Alt i alt har den digitale kreativiteten og fleksibiliteten vært stor for å få gjennomført dåp og konfirmantarbeid flere steder.

Flere melder om vellykkede samarbeid med sykehjem om overføring/strømming av gudstjenester. Dette er også et viktig diakonalt prosjekt. Korte glimt, andakter og «ord for dagen / natten» nevnes av prostene som formater som er ønskelig å videreutvikle digitalt.

Uavhengig av kompetanse, ser det ut til at ønsket om å ta i bruk digitale verktøy er stort. Facebook er fremdeles en betydelig kanal for å få ut budskap om de forskjellige tilbudene menighetene har. Det at man raskt og målrettet når ut med aktiviteter, men også eventuelle avlysninger på grunn av smittesituasjonen, gjør at man har stått friere til å både arrangere og avlyse. Fremdeles har både Kirkerådet og menighetene en vei å gå for at skjerikirken.no skal bli en komplett guide til aktivitet i kirken. Om en ser bort fra utfordringene med at ikke alle benytter samme system, er det en grei fremdrift i bruk og utvikling av «appen». Det beste er når «appene» og systemene snakker sammen, slik at én endring oppdaterer flere steder. Da er det lettere for brukeren å se nytten i å tilegne seg digital kompetanse.

Miljøperspektivet ivaretas blant annet gjennom digitale møteplasser, deling av informasjon digitalt i stedet for trykkeribruk. I dette ligger det at man sparer både bruk av råstoff, man unngår utslipp ved transport og til sist unngår å produsere søppel. Baksiden av den digitale medaljen er at lagring av filer er svært ressurskrevende, både produksjon av maskinvare og kraften som driver dem. Derfor oppfordrer vi til å slette unødige filer samt være bevisste på hvor mye og hvor mange vi sender (og legger på kopi) digital info til.

Medlemsundersøkelsen viser at 63 % av medlemmene først ville søkt på nett dersom det var noe de lurte på om kirken. Av disse ville 11 % besøkt nettsiden, mens kun 1 % ville sjekket sosiale medier. 15 % ville ringt kirken/kirkekontoret lokalt og 19 % ville besøkt kirkekontoret. Én av tre forteller også at de er positive til å få tilsendt informasjon om kirkearrangement. Dette viser at man fremdeles må ha fokus på fysiske møter mellom mennesker, samt beholde den lokale «oppslagstavlen» og ikke kun lene seg på digital informasjon – men vi nærmer oss

et litt mer papirløst liv.

Tabell 4.4.1 Antall Facebook-sider innrapportert og følgere på disse 31.12.2021

Bispedømme	Antall Facebook-sider rapportert	Følgere på disse sidene 31.12.21
Sør-Hålogaland bispedømme	29	17 519
TOTALT	535	270 296

Kilde: Digital kartlegging i Analyzer

Tabell 4.4.2 Strømmede gudstjenester

Bispedømme	Antall strømmede gudstjenester		Digitale deltakere på fysiske og/eller digitale gudstjenester	
	2020	2021	2020	2021
Sør-Hålogaland bispedømme	230	114	130 895	64 852
TOTALT	2 766	2 633	1 434 026	501 066

Kilde: SSB

B.4.5 Resultatmål: Kirken er synlig på flere arenaer i det offentlige rom

Biskop Ann-Helen har hatt flere kronikker på trykk og på nett i de største avisene i Nordland. Hun har også vært på trykk i Vårt Land, alene og i samarbeid med biskop Solveig i forbindelse med jubileet for første kvinnelige prest. Biskopen har også gitt tilsvar i lokale og nasjonale avisdebatter, samt vært «på luften» flere ganger hos NRK. Dette bidrar til at både Den norske kirke og vi som bispedømme blir mer synlig og aktuell.

Flere av prostene har også økt sitt engasjement inn mot media, i form av pressetips og dialog. Dette har resultert i at vi har nådd bedre ut med informasjon om aktiviteter, særlig i forbindelse med advents og julearrangementene da det ble ny nedstenging. Det var viktig å få formidlet at det likevel ville være åpent, alternativt utendørsaktivitet, i mange kirker. Dette fikk god plass i lokalaviser og hos NRK Nordland.

Utover dette kan man fremheve Nord-Helgeland, der prostene har gjort gode avtaler med lokalavisen som jevnlig tar inn aktuelle kronikker på trykk.

Sør-Hålogaland bispedømme er per i dag synlig på Facebook, LinkedIn, YouTube i tillegg til egen nettside og rekrutteringsside på kirkejobb.no. Biskop Ann-Helen har en egen Facebookside og har god aktivitet der med over 600 følgere på mindre enn ett år.

I forbindelse med at Nord-Helgeland hadde flere stillinger ledig gjorde vi et nytt fremstøt innen rekruttering. Vi kjøpte en digital annonse på vl.no der vi linket til en artikkel om prostiet og prostene på bispedømmets nettside, der han fortalte om fortrefeligheten ved å bo og arbeide i Den norske kirke på Nord-Helgeland. Her lå også informasjon om stillingene og søknadslin. Annonseren lå ute én uke og vi fikk ca. 1500 unike klikk på siden. Det er selvsagt vanskelig å si om dette fremstøtet var avgjørende for å få stillingene besatt, men det er grunn til å tro at dette, sammen med andre aktiviteter, bidrar til å øke oppmerksomheten rundt stillingene og jobb i Den norske kirke.

Vi vurderer fortløpende flere nye plattformer der vi kan møte medarbeidere og medlemmer med aktuell informasjon og inspirerende tema, som for eksempel nyhetsbrev, podkast, andre sosiale media, rekrutteringskanaler ol., men vår planlagte digitale aktivitet har dessverre blitt begrenset av lange perioder med hjemmekontor.

B.4.6 Resultatmål: Samarbeidet kirke/skole styrkes

Dette året rammet pandemien barnehagebarn og skolebarns møte med kirken ekstra sterkt og i et tidsrom der slik aktivitet tradisjonelt har blitt lagt.

Tabell 4.6.1 Skolegudstjenester

Bispedømme	Antall gudstjenester for skoleelever				Antall deltakere			
	2019	2020	2021	Endring i prosent	2019	2020	2021	Endring i prosent
Sør-Hålogaland bispedømme	162	103	44	-57 %	24 415	4 428	1 989	-55 %
TOTALT	2 829	1 018	504	-50 %	545 528	46 481	35 406	-24 %

Kilde: SSB

Det har også vært vanskelig å gjennomføre skolebesøk til kirkene i 2021. Her er nedgangen markant, 28 % færre besøk. For barnehagebarna gjelder langt hyggeligere tall. Her økte antall besøk med 54 % fra året før, og er nesten oppe på 2019-nivå.

Det er vanskelig å si hvorfor barnehagene i større grad enn skolene har sett det mulig å besøke kirken. Det kan ha noe med gruppestørrelse og tidspunkt for besøk å gjøre. For begge kategoriene er det viktigere enn noen gang å gjenoppta kontakten og de gode tradisjonene, og kanskje en gylden anledning til å opprette eller fornye planer for samarbeidet.

Også i år har barnehagebarn i Bodø fått oppleve julefortellingen i levende live – utendørs. Rundt en julekrybbe i full størrelse bekledte de ansatte i domkirken de ulike karakterene i fortellingen; engler, hyrder, Maria og Josef med flere – i gatebildet i sentrum av Bodø, til glede for både unge og gamle. Denne koronatilpasningen av tiltaket er nok kommet for å bli. Forsidebildet til denne årsrapporten viser én av de sjarmerende englene, i vår lokale kontekst.

Inkluderende kirkeliv

Bofelleskap og sykehjem har igjen fått besøk både av prester, diakoner og annen kirkelig betjening. Tiltak som klubber, sangtreff, gudstjenesteverksted kom i gang igjen mot slutten av året – gledelig og etterlengtet.

I Mo i Rana ble «Hver gang vi møtes» startet opp, etter at Mo kirkelige fellesråd fikk midler fra kirkerådets ekstra diakonale tildeling i 2019. Dette har overgått all forventning med tanke på oppslutning. Annen hver uke samles 30–40 mennesker med ulike funksjonsutfordringer i alderen 18–70, til måltidsfelleskap, sang og bønn i gode rammer, i Yttern kirke. Diakonal bemanning i samarbeid med kommunens miljøtjeneste uttrykker stor glede for at dette har lyktes, og er i gang med å videreutvikle tilbudet.

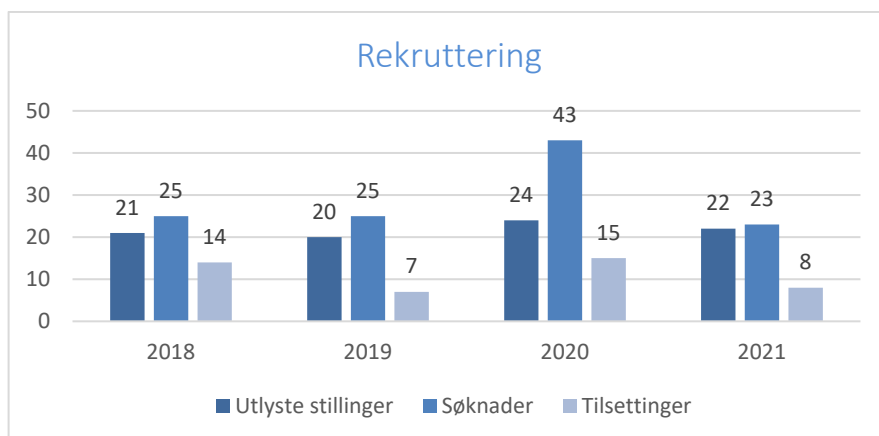
Ny aktivitet er også i gang i Vesterålen (sangstund for mennesker med utviklingshemming, Bø), kirkeklubb i Vågan og gudstjenesteverksted i Bodø, speidergrupper i Hadsel og Brønnøysund utvikles videre. Arbeidet gir viktige arenaer for kirkens utøvelse av likeverd, inkludering og mangfold – en stor forskjell for de som deltar, både ansatte og brukere.

B.5 Rekruttering og frivillighet

B.5.1 Resultatmål: Rekruttering til vigslede stillinger styrkes

Tabellen under viser at antall søkere til våre stillinger i 2021 er på nivå med 2018 og 2019. Flere av søkerne i 2020 var ikke kvalifisert til prestestilling, noe som ikke har vært tilfelle for søkerne i 2021. Biskop og bispedømmeråd er bekymret over at det er få søkere til hver stilling, og er klar over de utfordringene kirken står overfor med prestemangel.

Tabell 5.1.1 Rekruttering

Kilde: Statistikkhefte 2021, samt tall fra statistikkhefte 2020, 2019 og 2018.

Av de åtte som ble tilsatt i 2021 var tre nyutdannet. Fire ble rekruttert fra andre bispedømmer, og én prest byttet stilling internt i vårt bispedømme.

Hele 12 stillinger har vært lyst ut flere ganger. I 2021 har bispedømmerådet brukt midler på annonsering både på nett og i avis for å gjøre stillingene mer synlig. Annonseringen har ikke gitt flere søkere, men har en fremtidig effekt og markedsføring av bispedømmet og presteyrket. I tillegg deles utlysningene på Facebook, og det forventes at de aktuelle menigheter deler videre. Her har vi nok en vei å gå med digital opplæring, før alle skjønner hvordan algoritmer i sosiale medier fungerer.

I 2021 ble det tilsatt teologisk rådgiver på bispedømmekontoret med oppstart 01.01.2022. Kontoret er nå fullt bemannet med ansatte i alle stillingene. Det er viktig at bispedømmekontoret har god teologisk kompetanse tilgjengelig. Det ble i 2021 benyttet både proster og prester til oppgaver der det måtte hentes inn teologisk kompetanse.

Det ble gjennomført digital utdanningsmesse i 2021. Flere ansatte var klare for å svare på spørsmål om kirkelige stillinger i Sør- og Nord-Hålogaland. Den digitale utdanningsmessen kom i stand fordi den tradisjonelle utdanningsmessen måtte utgå på grunn av pandemien. Dette fungerte til en viss grad, men fysisk tilstedeværelse er absolutt å foretrekke.

I 2021 ble én vigslet til prest av biskopen. Tallet er noe lavere enn for 2020, men bispedømmerådet ser positivt på at vi i 2022 har en vikar under utdanning som kan vigsles, og i 2023 seks vikarer under utdanning som skal være ferdig utdannede prester og klar for vigsling.

Antall vigslinger

VTV-ordningen er nå utvidet til å gjelde alle de vigslede gruppene – kantor, diakon, kateket og prest, og KUN / VID er her en viktig samarbeidspartner for oss for å finne tjenlige opplegg for den enkelte. Det er flere tilsetninger av kantor, diakon og kateket uten full kompetanse. Fellesråd i samarbeid med bispedømmeråd arbeider for å tilrettelegge for at de skal kunne fullføre utdanning og bli vigslet.

B.5.2 Resultatmål: Flere engasjeres til frivillig tjeneste i kirken

Det utøves betydelig innsats av frivillige i menighetene innen trosopplæring, gudstjeneste, diakoni, trosopplæring og kirkemusikk. I tillegg er det stort engasjement i både menighetsråd og fellesråd, og andre råd og utvalg.

Tabell 5.2.1/2/3/4/5 SSB rapport for 2021 viser disse tallen for frivillighet i Sør-Hålogaland:

	Totalt antall frivillige				Gudstjeneste/ planlagt gjennomføring			
	2019	2020	2021	Endring	2019	2020	2021	Endring
Sør-Hålogaland	4 278	3 148	2 907	-8 %	1 227	1 342	1 189	-11 %

Barnearbeid 0-12 år				Ungdomsarbeid 13+ år			
2019	2020	2021	Endring	2019	2020	2021	Endring
531	321	391	22 %	755	442	362	-18 %

	Diakonalt arbeid				Kunst -/kulturarbeid			
	2019	2020	2021	Endring	2019	2020	2021	Endring
Sør-Hålogaland	827	623	551	-9 %	1 588	905	729	-19 %

Komite / utvalg				...herav menighetsråd			
2019	2020	2021	Endring	2019	2020	2021	Endring
1 035	833	862	3 %	718	575	590	3 %

	Annet frivillig arbeid			
	2019	2020	2021	Endring
Sør-Hålogaland	772	380	438	15 %

Kilde: SSB

Det eneste stedet vi ser en økning av frivillige er i gudstjenesten. Dette kan være knyttet til smittevern og registrering av deltakere ved gudstjenestene. Mange menigheter er kreative i oppfølgingen av frivillige og har faste frivillighetsfester / samlinger. En del frivillige tilhører sårbare grupper som frykter smitte om de er med på aktiviteter. Ifølge prosterapportene er det en utfordring at frivillighet ikke settes opp som eget satsningsområde og er lite organisert. Utfordringen flere steder er å skaffe frivillige og ha en planmessig rekruttering, forventningsavklaring og oppfølging. Rekruttering skjer lettest som relasjonsbygging gjennom personlige kontakter og til avgrensede enkeltoppgaver. Vi må sørge for at kirken har åpne nettverk som er inviterende, ut over den kretsen kirken allerede samarbeider med.

B.5.3 Resultatmål: Kirkelige medarbeidere trives i jobben

Rapportering og tilbakemelding fra prostene viser til god trivsel blant prestene. Det er likevel en del tretthet etter pandemiperioden. Flere prester savner fysiske møtepunkt, og gir uttrykk for at det har vært tungt med så mange avlysninger. Møter mellom mennesker, ansatte, folkevalgte eller menigheter har også i 2021 blitt delvis digitalt gjennomført. Flere har lagt ned mye arbeid i å få gjennomført prestetjenesten på en god og annerledes måte.

Prostene og bispedømmerådet jobber godt med å legge til rette for at arbeidshverdagen til ansatte skal være god. Ved behov for individuell tilrettelegging er det viktig og nødvendig å få signaler så tidlig som mulig slik at samtaler kan gjennomføres og tiltak kan settes inn før sykemelding eller AFP/pensjon blir løsningen. Der det er behov for endring av stilling, eller individuelle tiltak gjøres dette i samarbeid med ansatte.

Administrasjonen på bispedømmekontoret har gjennom 2021 satt av tid til å jobbe bedre sammen. Faste stabsmøter gir forståelse for totaliteten av arbeidet på kontoret, samt en god arena for deling. Staben har arbeidet med planverk i grupper, og satt av tid til gode diskusjoner som gir bidrag til å nå mål som er satt.

Inkluderingsdugnaden

I intervju til nye stillinger får alltid kandidatene spørsmål om hva de legger i vår visjon «ei åpen dør i tro, håp og kjærlighet». Mange av svarene viser ønske om en mangfoldig, åpen og inkluderende kirke. Også i vårt arbeid med å ivareta ansatte, og i tilsettingsarbeid skal dette gjenspeiles. Per i dag er det én tilsatt på bispedømmekontoret med nedsatt funksjonsevne, og kontoret er godt tilrettelagt for rullestolbrukere. De ansatte med utfordringer som det kreves tilrettelegging for jobber vi med kontinuerlig.

Generelt er det få søkere til stillinger som lyses ut, men bispedømmerådet er bevist på målene for tilsetting av ansatte med funksjonsnedsetning. I videre arbeid med likestilling, inkludering og mangfold (LIM) vil bispedømmerådets LIM-utvalg, nedsatt av RAMU, se på stillingsutlysninger og behov for tekst som er tydeligere på inkludering i arbeidslivet.

B.5.4 Resultatmål: Tilbud for unge i menighetene styrkes

En kan ikke si at målene er nådd, men i 2021 er mer av kirkens arbeid for unge i gang igjen.

Tabell 5.4.1 Tilbud til unge voksne, 18-30 år, enkelttiltak og kontinuerlige tilbud

Bispedømme	Antall kontinuerlig tilbud for 18-30 år			
	2019	2020	2021	Endring %
Sør-Hålogaland bispedømme	3	2	2	0 %
TOTALT	301	270	385	43 %

Kilde: SSB

I Bodø drives det et godt ungdomsarbeid i menighetenes regi. Flere tilbud er under oppseiling, men har stoppet opp på grunn av pandemien, og i Indre Helgeland er det gjennomført Milk-kurs. Det kan generelt se ut til at kirkens unge er i fokus hos de fleste menighetene. Mange ungdommene reiser hjemmefra og til byen for å gå på videregående skole, og man forsøker nå å gi et tilbud til disse. Mo menighet har planlagt middag for hybelboere, og en håper å kunne starte opp når smittesituasjonen tillater dette.

Ungdomsrådet har arbeidet jevnt og godt gjennom året. Dessverre måtte ungdomstinget i 2021 avlyses. Nå er imidlertid et nytt ting under planlegging, og det er særdeles viktig at dette arbeidet kommer i gode spor igjen. Nytt råd og ny giv er forventet og ønsket.

B.6 Bemanning, presteskap og administrasjon

Bispedømmet har i 2021 hatt 90,1 årsverk prestetjeneste inklusiv biskop, dette er en økning på 1,85 årsverk fra 2020. Disse kan forklares i måten å telle på, og økningen tilsvarer ikke økt bemanning. Av prestestillingene benyttes 11 av disse til kapellanstillinger.

Det er helt nødvendig for kirken å ha stillinger som gjør at folkekirken er folkekirke også på små steder med få innbyggere. I 2021 er samtlige kirkelige handlinger per faste presteårsverk lavere enn gjennomsnittet i rDnk. For 2021 er gjennomsnittlig medlemmer per presteårsverk 2 048, dette er lavere enn landsgjennomsnittet og er 649 medlemmer lavere enn for 2020 i bispedømmet. God ressursutnyttelse i hvert prosti har fokus, og det gjøres organisatoriske vurderinger i forhold til antall sokn per prest. De fleste sokneprestene i bispedømmet har mer enn ett sokn per i dag. Særlig i sokn med krevende geografi ser vi betydningen av en lokal prest. Dette har gitt mulighet for at kirkelige tilbud med høy kvalitet også kunne opprettholdes i små sokn gjennom pandemien. Enkelte små sokn opplevde «smådrifts-

fordeler» og kunne gjennomføre konfirmantarbeid og trosopplæringstiltak som de større soknene ikke maktet.

Tabellen under viser kirkelige handlinger per faste presteårsverk. I vårt bispedømme er det foreløpig liten eller ingen konkurranse fra private aktører for å gjennomføre gravferd. Nedgangen i antall konfirmanter per prest kan legges merke til og eventuelle tiltak må vurderes dersom trenden fortsetter. Det har vært reduserte muligheter for å gjennomføre store sammenkomster i 2021, og mange ønsker å vente til hele familien kan møtes til dåp og vielser. Mange menigheter har strevd med å rekruttere trosopplærere, og menighetsprestene er sentrale i konfirmantarbeid og trosopplæring.

Tabell 6.0.1 Kirkelige handlinger per faste presteårsverk

	Prester inkl biskop	Konfirmasjoner		Vielser		Gravferder		Dåpshandlinger	
		Antall	Per prest	Antall	Per prest	Antall	Per prest	Antall	Per prest
2019	88,25	1 860	21,1	314	3,6	2 085	23,6	1 392	15,8
2020	87,75	1 799	20,5	239	2,7	2 149	24,5	1 123	12,8
2021	90,1	1 624	18	273	3	2 017	22,4	1 371	15,2
rDnk 2021			24,8		3,5		26		19,9

Kilde: Statistikkhefte 2021, samt tall fra statistikkhefte 2020 og 2019.

Det har gjennomsnittlig vært 11 ledige stillinger i bispedømmet i 2021. I tillegg til ledige stillinger har det vært permisjoner og sykefravær. I lys av dette har det vært benyttet 16,5 årsverk vikarer i 2021. Vikarbehovene har vært forskjellige i prostiene og varierer fra 0,17 årsverk til fire årsverk vikarressurs. Godt samarbeid mellom prost og bispedømmekontoret er viktig for både å få tak i vikarer, samt å tilrettelegge avtaler og boliger. Vårt bispedømme har i 2021 skrevet avtaler med 22 pensjonister, tilsvarende 4,8 årsverk. Felles for pensjonistene er at de kjenner organisasjonen godt og kan benyttes til alle kirkelige handlinger.

Gode vikarer er nødvendig for oss, og det ble til sammen signert 77 vikaravtaler for kortere og lengre perioder i 2021 – en stor reduksjon fra 2020 som forklares med at vi har flere vikarer over lengre perioder på samme sted. Bispedømmet signerte i 2021 syv vikaravtaler for vikarer under utdanning. Arbeidsavtalen er basert på «Retningslinjer for student under utdanning», og gir vikaren tid til å være på samlingsbasert studie i tiden de er tilsatt i bispedømmet. Tilbakemelding fra studenter og proster er at dette er en vinn-vinn-situasjon. Studenten har arbeid og inntekt i perioden, samt får utført praktisk prestearbeid – bispedømmet får vikar, samt ferdig prest som kan tilsettes etter endt studie.

I tillegg til vikarer har det vært benyttet enkelttjenester til vielser, Gudstjenester og gravferd. Sammenlignet med 2020 er det brukt mindre enkelttjenester i 2021.

Bispedømmet har en fast ansatt prest i 60 % stilling som arbeider i hele bispedømmet etter behov og har prost i Nord-Helgeland som nærmeste overordnede. Tilbakemeldinger viser at dette er en god ordning for alle, og at det administreres greit.

Bispedømmerådet har i 2021 gjort leieavtaler med OVF med tanke på å leie ut møblerte boliger til vikarer. Spesielt i områder der det er vanskelig å få tak i bolig for korte perioder.

Stillingskategorier

Det er små endringer i antall prester i de forskjellige stillingskategoriene fra 2020 til 2021. Det gjøres stadig vurdering om behov for endring av stillingskategori ved utlysning, da spesielt sokneprest med prostiprestoppgaver, eller prostiprest med sokneprestoppgaver.

Alderssammensetning

Bispedømmet har en utfordrende aldersstruktur i presteskapet. Tabellen under viser små variasjoner gjennom de siste tre årene. Vi ser med glede at flere av prestene velger å stå lenge i arbeid, og kommer tilbake som vikar etter en tid.

Tabell 6.0.2 Aldersfordeling i presteskapet

Bispedømmerådet og biskop har også i 2021 hatt fokus på å beholde og rekruttere. Samtaler rundt motivasjon og individuell tilrettelegging gjennomføres hele året, og spesielt i medarbeidersamtaler. I samarbeid med prost ønsker bispedømmerådet å være konstruktiv og strekker seg langt for å beholde ansatte så lenge som mulig. Søknader om delvis AFP vurderes i hvert enkelt tilfelle og innvilges der det er mulig. I 2021 var det én prest som fikk innvilget 20 % AFP i sin stilling.

Biskop har i 2021 gitt tilbud om seniorsamtaler med ansatte over 60 år. Flere har takket ja til dette, og gir uttrykk for at samtalen har vært gode.

Det lyses kun ut hele stillinger (100%) i Sør-Hålogaland bispedømme. Der det forekommer deltidsstillinger skyldes det delvis AFP eller uførhet i en prosentandel. Én ansatt har et sentralt verv som tilsvarer én prosentandel. Dette gjelder til sammen fem ansatte i 2021.

B.6.1 Resultatmål: Oppslutning om kirkevalg opprettholdes

Ved kirkevalget 2019 var valgdeltakelsen i Sør-Hålogaland høyere enn landsgjennomsnittet for menighetsrådsvalg, mens det for bispedømmerådsvalg var lavere enn landsgjennomsnittet. Viktige stikkord med tanke på å øke valgdeltakelsen synes å være forenkling og tilgjengelighet.

Bispedømmerådet har i 2021 behandlet to høringer fra Kirkerådet som angår kirkevalg:

- Høring om felles menighetsråd for flere sokn (BDR-sak 38/21)
- Høring om reglar for val av prest og lek kyrkjeleg tilsett (BDR-sak 47/21)

B.6.2 Resultatmål: Reduksjon i administrative kostnader

2019 ble det innført flat styringsstruktur ved bispedømmekontoret, der avdelingsledernivået ble fjernet. Denne organiseringen skal evalueres i 2022, både på grunnlag av egne erfaringer, samt anbefalinger fra Kirkerådet om organisering av HR-avdelingene i bispedømmene.

Digitale møter har representert en betydelig innsparing både når det gjelder tid og kostnader. Dette særlig i et bispedømme som Sør-Hålogaland som er både spredtbygd og langstrakt. Nå som vi skal tilbake til en mer normal hverdag, vil digitale møter fortsatt benyttes der det er hensiktsmessig.

B.7 Samisk kirkeliv

B.7.1 Resultatmål: Styrke samisk liturgi og kulturuttrykk i gudstjenestene

Sør-Hålogaland bispedømme har hovedansvar for betjening av lulesamisk språk og kultur i samisk kirkeliv. Vi er det eneste bispedømmet som har alle de tre godkjente språkgruppene nordsamisk, sørsamisk og lulesamisk.

I tillegg har vi pitesamer og umesamer som er bevisste på å revitalisere språket og ivareta kulturen. Det er bra at det på nasjonalt plan tas opp hvem som skal ha ansvar for kirkelig betjening av mindre samiske grupper som også er representert i vårt bispedømme. Samisk kirkeråd har nå begynt arbeidet med hvordan også deres kultur og språk skal ivaretas i kirken. Blant annet er det gledelig at enkeltledd av kirkens liturgi skal oversettes til pitesamisk.

Vi har tidligere gjennomført kurs i samisk liturgi, salmesang og kulturforståelse. Det er ønske om og behov for flere kurs for ansatte innen diakoni, trosopplæring, kirkemusikk og gudstjeneste. Noen proster gjennomførte oppfriskningskurs i liturgi på samisk i 2021.

Det arbeides med å få et samisk alter i Gruben kirke. Det har vært arrangert samisk kulturkveld i Dolstad med fagdag om samisk kultur i møte med kristendommen. Det er flere som har hatt samiske konserter i forbindelse med kirkemusikkfestivaler, for eksempel Mo i Rana.

Bispedømmerådet er involvert i arbeidet som Det Norske og Svenske Bibelselskapet gjør med å oversette Det gamle testamentet til lulesamisk. Vi ligger i 2021 foran fremdriftsplanen for oversettelse, da koronatiden har gitt flere oversettere bedre tid til oversetting. Det er også gledelig at vi i 2021 har rekruttert flere oversettere fra norsk side.

B.7.2 Resultatmål: Representasjon av samisk ungdom i ungdomsdemokratiet

Sør-Hålogaland ungdomsråd har i en årrekke vært opptatt av å få samisk representasjon inn på fast plass i rådet, og endret i 2019 statuttene for å oppnå dette.

Ungdomsrådet har oppfordret menighetene til å sende samiske delegater til ungdomsting, der ungdomsråd velges, noe som har vist seg vanskelig å få gjennomført de siste to årene. Det samme gjelder for lulesamisk delegat til Ungdommens kirkemøte. De tre nordligste bispedømmene og ungdomsrådene i Sør-Hålogaland, Nord-Hålogaland og Nidaros jobber med å finne årsaker til og løsninger på hvordan vi bedre kan få samisk representasjon i ungdomsdemokratiet.

B.7.3 Resultatmål: Samisk nasjonaldag og samisk språkuke markeres i menighetene og i bispedømmet

Over en 20 års periode har vi sett en positiv økning i bruk av samisk flagg, språk og kulturuttrykk i kirken. Samenes nasjonaldag blir markert i alle prostier og i de fleste menigheter. Mange kombinerer dette gjerne med aktiviteter og seminarer. Det er positivt at kirken flere steder har fått et naturlig samarbeid med lokale organisasjoner om feiring. Det samiske flagget brukes i større grad enn før – og alle menigheter bør anskaffe et. Samisk språkuke ble markert fra bispedømmets side og i noen menigheter. Inntrykket er at menighetene prioriterer markeringen i forbindelse med Samenes nasjonaldag 6. februar.

B.7.4 Resultatmål: Bispedømmets logo og nettsider er synlig også på lulesamisk

Enkelttekster som biskopens juleandakt og julekort blir hvert år oversatt til lulesamisk. Bispedømmets heading på Facebook har siden 2020 også vært lulesamisk, altså: «Den norske kirke Sør-Hålogaland bispedømme Oarjje-Hålogalánda bisspaguovllo». Sør-Hålogaland bispedømme har også egen lulesamisk logo.

B.7.5 Resultatmål: Arbeid med utvikling av samisk kirkeliv i samarbeid med andre kirkelige aktører

Prosjektet «Utvikling av en helhetlig plan for lulesamisk kirkeliv i Den norske kirke» er jobbet frem og drives av Tysfjord og Hamarøy menigheter. Sør-Hålogaland bispedømmeråd og Samisk kirkeråd vedtok i 2020 å støtte opp om dette prosjektarbeidet for lulesamisk kirkeliv, og arbeidet kom i gang i 2021. Sør-Hålogaland bispedømmeråd administrerer også midler fra Kirkerådet til dette prosjektet. Målsettingen er å utvikle en helhetlig plan for lulesamisk kirkeliv som ivaretar lulesamers rett til kirkelig betjening på egne premisser, uavhengig om de er bosatt i lulesamisk område eller andre steder i landet. Dette skal gjøres gjennom arbeid med samisk språk i kirken, slik at lulesamisk identitet og trosliv styrkes. Likedan reflektere lulesamisk tros- og verdensanskuelse i møte med kirkens teologi og liturgi, kirkemusikk, trosopplæring, diakoni og kirkeliv.

I 2021 har det i prosjektet vært gjennomført flere samtaler med ulike samiske miljøer, tiltak for barn og unge samt diakonale tiltak. Det er fokusert på bruk av samisk språk og opplæring av stab innen kultur og språk. Deler av prosjektet har tatt lengre tid enn antatt, blant annet på grunn av sykmeldinger. Planen er å komme i gang for fullt i 2022.

C - FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er en viktig veiviser og rettesnor i kampen for fred, rettferdighet og vern om skaperverket og må ha en synlig plass i bispedømmets arbeid med å iverksette Den norske kirkes strategi for 2022–2029. Kirkens budskap, verdigrunnlag og utadrettede arbeid treffer allerede mange av bærekraftsmålene. En større synliggjøring av bærekraftsmålene i fremtidige planer og rapporter vil bidra til å gi kirken økt aktualitet i samfunnet. Når det gjelder kirkens arbeid ute i bispedømmet knyttet til bærekraftsmålene kan følgende nevnes:

Bærekraftsmål 1-Utrydde fattigdom og 2-Utrydde sult:

Fasteaksjonen står sterkt i de fleste menigheter, noe vi også erfarte i pandemiåret 2021. Videre har Sør-Hålogaland bispedømmes 58 menigheter (70%) en eller flere misjonsavtaler i SMM (Samarbeid menighet og misjon). I tillegg kommer enkeltavtaler i menighetene utenom SMM-arbeidet, samt at det gjennomføres kirkeofringer til andre tiltak enn egen virksomhet

Bærekraftsmål 3-God helse:

Lokalt samarbeid mellom menigheter og NAV, kriseteam, psykiatri, Røde Kors, Norsk folkehjelp og andre organisasjoner. I Øksnes sokn samarbeider for menigheten med organisasjonene om matkasseutdeling til jul. Slike eksempler på samskapning fungerer ofte best i små lokalsamfunn, og viser også at det finnes «smådriftsfordeler» på noen områder. Det gjennomføres samtaletilbud og åpne lavterskeltilbud som eldretreff, strikkeklubb, åpen kirkestue, sorggrupper finnes i mange menigheter og er gjerne del av det diakonale arbeidet.

Bærekraftsmål 4-God utdanning:

Trosopplæring, konfirmantundervisning, barnekorvirksomhet og samarbeid med skole og barnehage gir betydelige bidrag her. Trosarv, lokalkunnskap, tilhørighet og livsmestring er stikkord som utdypes i kapitlene om trosopplæring, kultur/kirkemusikk og diakoni. Gudstjenestelivet er en del og et grunnlag for alt dette.

Bærekraftsmål 5-Likestilling mellom kjønnene:

Sør-Hålogaland bispedømme har ordninger for ansettelse og ved valg som sikrer likestilling mellom kjønnene. I mange menigheter er utfordringen også å involvere enda bredere, både når det gjelder kjønn, funksjonsnivå, alder og etnisitet.

Bærekraftsmål 6-Rent vann og gode sanitærforhold og 16-Fred og rettferdighet:

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon er fast del av de fleste menighetenes konfirmantopplegg og årsrytme. Slik blir disse temaene en del av gudstjenesteliv og trosopplæring hvert år.

Bærekraftsmål 7-Ren energi for alle:

Dette er et stort tema for de fleste av de kirkelige fellesrådene, i form av energiøkonomisering.

Bærekraftsmål 8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst:

Å være en god arbeidsplass, og drive virksomhet med en bærekraftig personalpolitikk og forvaltning er viktig for bispedømmet. Dette er omtalt i kapitlet om bemanning, presteskap og administrasjon

Bærekraftsmål 10-Mindre ulikhet:

Kirkens dåpspraksis må framheves som et av de bredeste tiltakene, der det er åpen adgang for alle som vil. I det å være folkekirke der økonomiske, kulturelle og sosiale barrierer for deltakelse er lavest mulig. Særlig i de minste menighetene lykkes en i å inkludere barn og unge fra ressursvake sammenhenger, men også i flere av de større. Hvordan sikre tilgang til trosopplæring, fellesskap og kultur er et viktig i tema i et samfunn med større ulikhet og individualisme.

Bærekraftsmål 12-Ansvarlig forbruk og produksjon, 13-Stoppe klimaendringene 14-Liv under vann og 15-Liv på land:

I Sør-Hålogaland bispedømme er 45 % av soknene registrert som grønn menighet. Videre bidrar konseptet «Friluftskonfirmanter» til at ungdom blir kjent med sine lokale naturomgivelser. Her har for eksempel Hemnes-konfirmantene i en årrekke monitorert de lokale følgene av klimaendringene, og målt breens (Svartisen) tilbaketrekning fra år til år. Mange konfirmantopplegg tematiserer dette. Sør-Hålogaland ungdomsråd har bærekraft som et av sine hovedtemaer, noe som også preger deres møtepraksis. I mange menigheter arrangeres Skaperverkets dag med utegudstjenester, samt at mange menigheter har barnekor og trosopplæring med etisk tematikk.

D - Biskopens virksomhet

Koronapandemien har også i 2021 hatt store konsekvenser for biskopens arbeid, og fordret mye digitalt nærvær. Det er krevende når planlagte vitasjer må utsettes.

For 2021 ble det besluttet å gjennomføre vitasjer selv om de ble i et noe mindre format. Visitasene sees på som viktige strategiske arenaer for menighetslivet, for muligheter for kompetanseheving og ikke minst for å binde den lokale menighet til den nasjonale og globale kirke. Visitasene gir også fortsatt en mulighet til kontakt og samarbeid med kommune og lokalt kulturliv. Total fikk biskopen i gjennomført seks vitasjer i 2021.

Tabell D.1 Visitasjer, ordinasjoner og vigslinger i 2021

Biskop	Visitaser	Ordinasjoner	Vigsling - diakon	Vigsling - kateket	Vigsling - kantor
Sør-Hålogaland	6	1	0	0	0

Pandemien har også hatt betydning for planene vi hadde for tilsynssamlinger og menighetsbesøk, disse ble i all hovedsak avlyst, og kontakten ble opprettholdt ved brev og digitale sendinger. Biskopen har sendt brev til ansatte og menighetsråd, og formidlet informasjon via vår hjemmeside.

Til vanlig har vi fire to-dagers prostemøter i året. I 2021 har vi gjennomført to slike fysiske to-dagers møter og for øvrig hatt hyppigere, korte digitale prostemøter. Erfaringene av denne tette kontakten med prostene, både i 2020 og 2021, er så verdifull at vi vil videreføre dette.

Biskopen har gjennom disse møtene hatt god oversikt over situasjonen i menighetene og blant ansatte.

Kontakten med tillitsvalgte og vernetjenesten i kontaktmøte og RAMU har vært digital. Biskopen er med i begge disse utvalg. Til vanlig har vi også 4–5 møter per år med styret for kirkevergelaget i Sør-Hålogaland. I 2021 har alle møtene med kirkevergelaget vært digitale. Kontakten har vært viktig for å holde de to arbeidsgiverlinjene i kirken sammen, og sikre at vi har samme situasjonsbeskrivelse og ønske om tiltak. Det er likevel utfordrende at styret ikke svarer for de øvrige kirkeverger.

I 2021 har vi hatt kun én prestevigsling. Biskopen søkte i 2021 for tre kandidater om godkjenning på paragraf 6. Alle tre ble godkjent og studerer nå ved MF eller KUN. Biskopen gjennomfører også personalsamtaler og godkjenner vikarer.

Flere av de gudstjenester biskopen skulle delta på dette året, særlig i forbindelse med jubiléer er blitt avlyst eller utsatt. Biskopen har også deltatt på en del digitale gudstjenester fra Bodø domkirke i periodene med nedstenging.

I større grad enn vanlig har biskopen brukt avismedia, her godt hjulpet av kommunikasjonsrådgiver. Biskopen har også noen nasjonale oppgaver, alle disse har vært løst digitalt i periodene med nedstenging. Det positive med dette, både med tanke på klima og tidsbruk, er at det har vært færre reiser. Å være biskop uten fysisk å kunne møte menigheter og ansatte er krevende, og dette har grepet rett inn i biskopens kjerneområde av tilsynsmyndigheten. Prostene har i enda større grad enn ellers vært helt vesentlige for å holde kontakten med de lokale nivå.

IV Styring og kontroll i virksomheten

A - Arbeidsmiljø

Det har også i 2021 vært stor aktivitet av digitale samlinger og møtepunkt i prosti og på bispedømmenivå. God, rett og nok informasjon i forhold til smittevernsveiledere og ROS-analyser har vært nødvendig for å ivareta trygghetsfølelse hos ansatte og deltagere i kirkelige hendelser. Å kunne ivareta et arbeidsmiljø i en tid der mange har arbeidet hjemmefra har vært løst med hyppige møter på nett, samt telefonsamtaler. I perioder der det har vært åpent for å arbeide på ordinære arbeidsplasser, har det blitt lagt til rette for dette ved å antallsbegrense og organisere for godt smittevern.

Tilbakemelding fra enkelte i presteskaper og fra bispedømmekontoret har vært at tiden med pandemi i 2021 har vært krevende. Informasjonsflyten har vært stor, og det har vært slitsomt å ikke kunne møtes, eller kunne legge langsiktige planer.

I bispedømmet har det vært gjennomført fire regionale arbeidsmiljømøter (RAMU), fem kontaktmøter, samt fire møter med styret for kirkevergelaget. I tillegg har det blitt sendt ut informasjon når det har vært nødvendig. Det har vært viktig for biskop og bispedømmeråd at det har vært god og nok dialog mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Uklarheter og utfordringer har vært forsøkt løst så tidlig som mulig, slik at vi har kunnet ha fokus på ordinære arbeidsoppgaver.

Det har vært verneombud i alle prostiene, samt på bispedømmekontoret i 2021. Hovedverneombudet har vært i god dialog med verneombudene, og tilbakemelding fra disse vitner om godt samarbeid mellom verneombud og ledelse. Samling for verneombudene ble gjennomført i 2021 der innholdet for samlingen var gjennomgang av rapport fra undersøkelsen for kvinnelige prester, samt kurs i AKA 123 sammen med ledelsen.

I 2021 ble det gjennomført 40-timers HMS-kurs. Samtlige ledere og RAMU i vårt bispedømme har nå kurset, samt seks av åtte verneombud.

I de fleste prostiene i bispedømmet fordeles beredskap blant prestene som er ansatt, med unntak av enkelte som har søkt om fritak. Der det er mange ledige stillinger er det nødvendig at også vikarer er med i beredskapsordningen. Biskopen vurderer og godkjenner vikarer til slike oppdrag. Det gis tilbakemelding fra enkelte prosti at geografiske avstander og utfordringer med transport gjør det nødvendig at andre enn vakthavende rykker ut. I arbeidet med beredskap er det viktig at prester kan identifisere seg når de kontakter pårørende. I en tid med pandemi ble det lagt vekt på at flest mulig av våre ansatte har ID-kort. Sør-Hålogaland bispedømmeråd produserer også ID-kort for prestene i Nord-Hålogaland. Prestene skal også føle seg trygge når de skal inn i andres hjem. Kurs som var planlagt i samarbeid med Nordland politidistrikt angående beredskap ble ikke gjennomført, og det er på trappene å få gjennomført kurs i regi av kirkerådet tidlig i 2022.

Representant for biskop deltar som fast medlem i Fylkesberedskapsrådet for Nordland. Det har gjennom 2021 vært møter minst hver 14. dag i rådet. Deltagelse her viser at også kirken sees på som en viktig samfunnsaktør i rådet. Sør-Hålogaland bispedømme deltar i den sivile beredskapsordningen med LRS-prest og HRS-prest. LRS står for lokal redningsentral og har sitt sete hvor politimesteren i Nordland har sitt hovedkontor, nærmere bestemt i Bodø. HRS står for hovedredningsentral og har også sete i Bodø.

Bispedømmekontoret er Miljøfyrtårnsertifisert og ny sertifisering ble gjennomført i 2021.

For å jobbe godt med bærekraftig arbeidsmiljøpolitikk er det via kontaktmøtet satt ned et utvalg som skal arbeide spesielt med kjøring / reising mm. Utvalget som vil også ta for seg andre miljømessige hensyn som kan vektlegges for å fremme et bærekraftig arbeidsmiljø.

Medarbeiderundersøkelsen

For første gang ble medarbeiderundersøkelsen i 2021 gjennomført for begge arbeidsgiverlinjene i trossamfunnet, og det er flere prosti som allerede har bestilt felles rapport for Fellesråd og rDnk. Bispedømmerrådet er positive til dette samarbeidet, og regner med at det både blir fruktbare samtaler, og gode handlingsplaner som fører til forbedring.

I bispedømmet fikk fem av åtte prosti egne rapporter i tillegg til bispedømmekontoret og prostene. Rapporten fra presteskapet viser en svarprosent på 72 %. Flere av prostiene har kommet i gang med gjennomgang av medarbeiderundersøkelsen, og de prostiene som hadde for få besvarelser til å få egen rapport benytter bispedømmet sin. Tilbakemelding fra forrige undersøkelse var at det ble jobbet veldig ulikt i prostiene, både med hensyn til gjennomgang og oppfølging av handlingsplaner. Målet for denne rapporten er at samtlige prosti og bispedømmekontoret skal jobbe godt med behandling av resultatene. Gode prosesser får vi ved å være åpne og ved involvering av ansatte. Når vi i fellesskap lager handlingsplaner får vi også et forhold til ønsket forbedring.

Det legges spesielt merke til tendenser og svar som er bedre eller dårligere både i forhold til rapporten fra 2019, men også sammenlignet med trossamfunnet for øvrig. De tre punktene som viser de største negative forskjellene til trossamfunnet går på gjennomføring av planer, håndtering av uenigheter og personkonflikter på arbeidsplassen. Tilsvarende negative forskjeller fra 2019 går på egne forslag til forbedring av arbeid, håndtering av uenigheter og balanse mellom arbeid og fritid. Når vi ser på de positive differansene fra trossamfunnet går de på fysiske belastninger, ingen risiko for helseskade i arbeidet og stressnivå som medfører ubehag. Positive forskjeller fra 2019 rapporten går på at leder tar de nødvendige beslutninger, leder er tilgjengelig i hverdagen og at leder gir tilstrekkelig tilbakemeldinger om arbeidet.

Handlingsplaner fra den forrige medarbeiderundersøkelsen, som ble gjennomført i 2019, har det vært jobbet med i to år. Det har vært jobbet godt med tiltak, men vi ser at pandemien gjorde det vanskelig å få gjennomført gode møter i alle prosti. Flere prosti jobbet med ledelse med bakgrunn i ønsker og forventninger til hverandre. Det er derfor fint at pilene for ledelse peker i rett retning. Ett viktig tiltak fra den forrige undersøkelsen er at ledelsen i bispedømmet i 2021 startet med lederutvikling i regi av Nord Norsk Lederutvikling (NNL). Det er i tillegg planlagt stabsutvikling for staben i 2022 (utsatt fra 2021 på grunn av pandemien) også i regi av NNL.

Undersøkelsen for 2021 skal arbeides med i alle prosti, blant prostene, samt i RAMU og i staben på bispedømmekontoret. I prosti der det også jobbes sammen med fellesråd vil det være behov for andre tiltak enn i prostiene. RAMU vil i sin handlingsplan be om at LIM tas opp som eget punkt i disse møtene og i arbeidet i prostiene. HR-medarbeiderne ved bispedømmekontoret stiller seg disponibel til å være med på gjennomganger der det er ønskelig. Variasjonene i besvarelsen mellom prostiene viser at det vil være ulike behov for tiltak. Åpenhet, inkludering og et felles ønske om forbedring er helt nødvendig for å lykkes i dette arbeidet.

Medarbeidersamtale

I 2021 var det 26 % av våre ansatte som ikke hadde medarbeidersamtale med nærmeste leder. Denne samtalen er et viktig og nødvendig verktøy for et godt arbeidsmiljø, og ikke minst for utvikling av ansatte og ledere. I tillegg til at den skal gjennomføres, skal den være relevant og ha god oppfølging av begge parter. I handlingsplanen fra RAMU i 2022 vil det være et eget punkt for oppfølging av medarbeidersamtalen.

Undersøkelse om kvinnelig prester

Det ble i 2021 gjennomført en undersøkelse for å kartlegge arbeidsmiljøet for kvinnelige prester i rDnk. Rapporten ble lagt frem digitalt for kvinnelige prester i hele rDnk, før den ble lagt frem for samtlige ansatte.

I Sør-Hålogaland bispedømme ble undersøkelsen lagt frem på følgende møtesteder: RAMU, kontaktmøte, prostemøte, stabsmøte, bispedømmerådsmøte og verneombudsmøte. Det ble i tillegg gjennomført en samling for samtlige kvinnelige prester i Sør-Hålogaland. Samlingen hadde et variert program med utgangspunkt i veien videre. Resultat av gruppearbeid viste at opplæring og bevisstgjøring av ansatte kan bidra godt til forbedring. Det jobbes videre i 2022 og det er allerede planlagt samling nummer to for kvinnelige prester.

Undersøkelse LHBTQ

Kirken gjennomførte i 2021 undersøkelse om arbeidsmiljøet for de av oss som har LHBTQ-identitet. Rapporten fra denne undersøkelsen fikk ikke like stort fokus som «kvinnelige prester», men er på ingen måte glemt.

Sør-Hålogaland bispedømme har vært pilot for kursing i LHBTQ-tematikk. Kurset har som formål å bidra til større kunnskap om temaet og har blitt gjennomført i hele bispedømmet for samtlige ansatte. Sør-Hålogaland bispedømmeråd ser viktigheten i å arbeide videre med dette og har vedtatt å sette ned et utvalg som skal arbeide med likestilling, integrering og mangfold (LIM). I gjennomgangen av arbeidsmiljøundersøkelsen er det ønskelig at tema rundt LIM blir løftet frem, kanskje spesielt når prosti og fellesråd har gjennomgang sammen.

HMS-avtale og -revisjon

Det ble i 2021 arbeidet for å få til en HMS-revisjon ute i prostiene. Intensjonen med denne revisjonen er å bedre arbeidet som HMS-avtalen legger opp til. På grunn av pågående pandemi var det ikke mulig å gjennomføre revisjoner i 2021, men det legges opp til besøk på prostesetene i 2022. I løpet av 2021 er det gjort en innsats fra bispedømmekontoret med å få signert de siste HMS-avtalene som ikke har blitt returnert fra fellesråd.

Rutiner for intern varsling

Etter rapporten for undersøkelsen for «kvinnelige prester» fremkom det at flere ansatte ikke kjente til rutiner for intern varsling. Etter dette har rutiner blitt gjennomgått i flere fora der det har vært naturlig. Etter en gjennomgang på prostemøtet fikk prostene en presentasjon de kan benytte under prestemøtene. Det gis tilbakemelding fra enkelte proster om at terskelen for å si fra er noe høy. Opplæring i hva som er varsling, avvik og bekymring må gis til ansatte og til verneombud. Bispedømmerådet ser frem til digitalt varslingssystem som kommer i 2022, og tenker dette kan bidra til at varsling både blir mer målrettet og bedre ivaretatt. Det vil også i dette arbeidet bli tydeligere i dette systemet hva som er varsling.

Sykefravær

Sykefraværet har i 2021 vært preget av lavt korttidsfravær, og noe høyere langtidsfravær. Det har vært kontinuerlig oppfølging av sykefravær, og annet fravær som karantene eller ikke utadrettet arbeid på grunn av korona. Kontinuitetsplanlegging har vært gjennomført, og administrasjonen på bispedømmekontoret har sett det som nødvendig i perioder å få direkte

tilbakemelding fra prostene om fraværet i prostiet. Dette etter at det ble slutt på at sykemeldingene også ble sendt HR.

For de som har hatt langtidsfravær har oppfølging fra ledelse blitt gjennomført. Tabellen under viser at sykefraværet i bispedømmet ligger noe over gjennomsnittet til rDnk både på totaltall og på langtidsfravær. Det har vært flere langtidssykemeldte på bispedømmekontoret i 2021, noe som gir en høy prosentandel da det er få ansatte der. Det er ikke rapportert om arbeidsrelatert fravær.

Det jobbes kontinuerlig for å få ned sykefraværet og der det er mulig og ønskelig med tilrettelegging kommer den ansatte tilbake i en prosentstilling.

Tabell IV.1 Sykefravær alle i 2021

2021	%	1-3d	4-16d	16d-8u	>8u
Presteskabet	5,37	0,31	0,67	1,16	3,23
Alle ansatte	6,79	0,34	0,65	0,71	5,09
Den norske kirke	5,82	0,37	0,70	0,71	4,04

Kilde: Statistikkhefte 2021

Sykefraværet er fast sak på RAMU-møtene, der både arbeidstaker og arbeidsgiver har mulighet til å komme med forslag til forbedring. Tabellen under viser at sykefraværet har økt med 1,6 % siden 2020.

Tabell IV.2 Sykefravær i Sør-Hålogaland 2021

	2018	2019	2020	2021
Sør-Hålogaland	5,9	4,7	5,2	6,8

Kilde: Statistikkhefte 2021

B - Likestilling

Kvinneandelen i presteskabet er i 2021 på 40,5 %, og ligger over gjennomsnittet for rDnk.

Tabell IV.1 Likestilling i 2021

Kvinneandel i presteskabet i %	2021	2020	2019	2018	2017
Sør-Hålogaland	40,5	39,5	37,5	40,4	35,9
rDnk totalt	37,7	36,6	36	34,3	32,8

Kilde: Statistikkhefte 2021

I 2021 var fire av åtte tilsetninger kvinner. Av de som søkte stillinger i bispedømmet var ni kvinner og 14 menn.

For lederstillinger blant prester i bispedømmet er kvinneandelen 44 %, der tre av åtte proster er kvinner, samt at biskop er kvinne. Bispedømmekontoret er organisert uten mellomledere. Kontoret ledes av biskop og stiftsdirektør, der kvinneandelen er 50 %. Av de 12 stillingene på bispedømmekontoret er 10 kvinner og 2 menn.

Sykefraværet i 2021 viser totalt for bispedømmet at kvinneandelen lå på 7,18 %, som er noe høyere enn hos mannlige medarbeidere som lå på 6,49 %. Ved å se på kun presteskabet viser sykefraværet for kvinner 5,04 % og for menn 5,63 %. Bispedømmekontoret har i 2021 hatt et sykefravær på hele 13,53 % for kvinner og 0 % for menn noe som gir negativt utslag for det totale bildet på kjønnsbalansen for sykefravær.

I et likestillingsperspektiv er det ønskelig at det er god kjønnsbalanse i søknader om etter- og videreutdanning, samt i lønnsoppgjør. Dersom administrasjonen ser at dette ikke er tilfelle, må dette kommuniseres ut og forbedres.

C - Vurdering av mislighetsrisiko

Sør-Hålogaland har for 2021 gjort følgende vurderinger når det gjelder faren for mislighet og økonomiske kriminalitet.

Bispedømmet har felles bankkonto med de andre bispedømmene, denne disponeres av Kirkerådets sekretariat. Det er ingen ansatte i bispedømmet som disponerer disse kontoene. Bispedømmet har tidligere hatt ett kredittkort som disponeres av stiftsdirektøren. Dette har nå blitt sagt opp etter at ny sentral kredittkortløsning har kommet på plass. Faren for uregelmessige banktransaksjoner vurderes som en ubetydelig risikofaktor.

Inngående og utgående faktura behandles i fagsystemet Xledger. Faren for mislighold vurderes som en moderat risikofaktor. Elektronisk arbeidsflyt der minst to personer må attestere/godkjenne er et farereduserende tiltak. Alle inngående fakturaer blir gjennomgått av Felles økonomienhet. Kontonummer blir elektronisk sjekket mot leverandørregister. Faktura attesteres av bestiller /prost. Det er kun stiftsdirektør eller stedfortreder for stiftsdirektør, som har adgang til å godkjenne faktura til utbetaling.

For utbetaling av lønn vurderes faren for mislighold til å være en moderat risikofaktor. Lønnsutbetaling skjer i henhold til signert arbeidskontrakt eller fullmakt fra leder med budsjett disponeringsfullmakt. Endringsbilag på lønn sendes lønnsenheten og kontrolleres både av lønnsenheten og bispedømmekontoret før utbetaling. Utbetaling av reise- og utleggsregninger foregår elektronisk i lønnsystemet Aditro. Disse kontrolleres av prost eller stiftsdirektør før utbetaling.

Faren for mislighold som følge av nærstående relasjoner vurderes som moderat risikofaktor og det er rutine på at ingen som er nært beslektet kan stå i samme godkjenningsstreng i forbindelse med fakturabehandling eller utbetaling av lønn, utlegg- eller reise. Det samme gjelder for utgående brev som kan brukes som et økonomisk underbilag. Søknader som gjelder stiftsdirektørens ansattvilkår godkjennes av bispedømmerådets leder. Stiftsdirektørens reise- og utgiftrefusjoner godkjennes av HR-rådgiver på kontoret som har fått denne oppgaven og som også er fast stedfortreder for stiftsdirektør.

Brev som omhandler økonomi i form av støtte, leieforhold eller avtaler som gjøres har alltid to underskrifter der stiftsdirektør er godkjenner.

V Vurdering av framtidsutsikter

Sør-Hålogaland er et utpreget folkekirkebispedømme hvor den lokale kirken betyr mye for identitet og historie og kultur. Ifølge medlemsregisteret er 77 % av innbyggerne i Nordland fylke medlem i Den norske kirke. Medlemsundersøkelsen viser at Den norske kirke i Sør-Hålogaland spiller en rolle i medlemmenes liv, at tro, kultur og tradisjon er nøye bundet sammen. 57 % av medlemmene oppgir at de er positive til Den norske kirke, mens 33 % er nøytrale eller usikre. 50 % av medlemmene er åpne for tro og besøker kirken flere ganger i året, mens 19 % definerer seg selv som aktivt troende og besøker kirken ofte. Den tilliten kirken nyter vil være en viktig faktor også i tiden etter korona. Vi arbeider med at kirkehusene i større grad skal kunne benyttes som møteplasser, og at kirkene skal være mer åpne. Her har koronabegrensningene gitt oss en nyttig erfaring av hva som er mulig. For eksempel har bruken av uterommet, naturen, gitt oss arenaer for fellesskap som vi ikke var like oppmerksomme på tidligere, og skapt nye samarbeidsrelasjoner med lokalmiljøet.

Digitale løsninger har ført til et større nedslagsfelt, og vil gjøre oss i stand til å ta i bruk disse hjelpemidler på en bedre måte, og da også for å kunne nå nye grupper. Dette kan likevel ikke erstatte den fysiske aktiviteten og erfaringen fra år to av pandemien er at det er en del «digital trøtthet» ute i menighetene. Da vi fikk en ny nedstenging rett før julehøytiden var det viktigere kunne gjøre de beste ut av det som var planlagt, heller enn digitale alternativer slik vi så julen 2020. Det er likevel viktig at vi tar med oss den digitale erfaringen koronapandemien har gitt oss når vi skal tilbake til en mer normal hverdag. Gjennom kontakten med lokalt beredskapsarbeid og med Fylkesberedskapsrådet blir vi mer enn tidligere regnet med som en samfunnsaktør, noe vi også vil fortsette med.

Den norske kirke har et stort fortrinn ved at vi er til stede i hele bispedømmet, et perspektiv som vi må ta med når vi skal innarbeide Den norske kirkes nye strategidokument for 2022–2029. Det er viktig at bispedømmerådet legger til rette for prosesser der også menighetene føler tilhørighet til det nye strategidokumentet og utnytte at vi har en organisering som gjør oss tilgjengelige med ansatte og et nettverk som er mulig å knytte opp til utfordringer lokalt.

I en situasjon hvor de økonomiske rammene for våre liv kan bli endret, slik det går frem av prognoser knyttet blant annet til nedskalering av oljeproduksjonen, pandemiens økonomiske konsekvenser og økende antall eldre som ikke er yrkesaktive, vil kirken ha en viktig rolle som premissleverandør for bærekraft og menneskeverd. Det samme er viktig i et samfunn som blir mer kulturelt pluralisert. I møtet med nye kulturer og religioner vil nettopp kirkens kompetanse på religion, kultur og menneskerettigheter være viktig.

Vi tror også at den vekt på likeverd mellom mennesker som Den norske kirke har i sine strategier og verdigrunnlag er viktig både for demokratiet og likeverds-arbeidet i samfunnet. Dette gjelder både innsats mot all diskriminering av ulike typer mennesker, og det viser seg å være et arbeid som stadig får nye fokusområder, det være seg LHBTQere, kvinner, mennesker med funksjonsnedsettelse, det ufødte liv, urfolk, mennesker som ikke er etnisk norske. Samfunnsutviklingen for kirken, sett uavhengig av koronapandemien, har mange av de samme risikofaktorer som samfunnet ellers opplever. Dette være seg:

Sentralisering

Det er mange små samfunn i vårt bispedømme og noen av dem ligger isolert til på øyer. I hele samfunnet er det en sentraliseringstendens, befolkningen øker i byene, og synker ellers. Dette gjør at vi hele tiden må se på hvordan vi tenker strategisk i menighetsarbeidet. Flere av prostiene har felles ungdomsarbeid, og forsøker å planlegge i større enheter enn den enkelte menighet. Denne måten å tenke menighetsarbeid på støter på en utfordring i folkekirkemedlemmets sterke forankring i sin egen kirke. Når så mange har troen sin knyttet til historie og tradisjon, ikke minst familietradisjon, blir det enkelte kirkehus vesentlig for trosidentiteten. Det er viktig for oss å arbeide med hvordan vi kan forene et samarbeid over soknegrensene med å opprettholde drift av flest mulig av kirkene. Biskopen har oppfordret i sine visitaser til å tenke nytt, fleksibelt og strategisk om bruken av kirkehusene.

Mangel på ansatte

Prestemangelen er meget tydelig i vårt bispedømme, og det ser ut til å vare. Presten er svært viktig i en typisk folkekirke der kirkelige handlinger i stor grad skaper trosidentitet og gudstjenestedeltagelse. Når prestesituasjonen endres påvirker det tilliten folk har til kirken og tryggheten i at det er en prest i nærheten. Flere av menighetene våre har få andre ansatte, og er sårbare for vakanser. Det er særlig profesjonsstillingene som er vanskelig å rekruttere til.

Kompetent arbeidskraft er viktig for å møte vår tids kompetansesamfunn. Vi henviser til andre deler av rapporten for videre utdyping av dette.

Kirkens troverdighet

Kirkens troverdighet ligger i hvordan vi forvalter evangeliet både i ord og handling. Ikke minst er det helt nødvendig at kirken er seg bevisst sitt samfunnsoppdrag, med tanke på forvaltning av skaperverket, fokusering på menneskeverdet og sammenhengen mellom dette og håpet som ligger i evangeliet om oppstandelse og nytt liv. Det krever både et teologisk og diakonalt arbeid, og det kreves kontinuerlig.

Arbeidet med ny kirkeordning

Den norske kirke står overfor store endringer de neste årene og det er knyttet stor spenning til den pågående prosessen med ny kirkeordning. Det er viktig at en ny kirkeordning tar hensyn til de regionale forskjellene vi har i Norge. Sør-Hålogaland er et svært desentralisert bispedømme, med store kommunikasjonsutfordringer. Dette vil kreve andre løsninger enn hva som for eksempel vil passe i det sentrale østlandsområdet. Dersom arbeidsgiveransvaret legges til et annet nivå enn bispedømmerådet, må enhetene for arbeidsgiveransvar være store nok til at de er bærekraftige i arbeidet med rekruttering til profesjonsyrkene, og til at administrasjonene får stor nok handlekraft til å tenke strategisk og målrettet med menighetenes virksomhet. Sør-Hålogaland bispedømmeråd har i sitt hørings svar om Ny kirkelig organisering enstemmig frarådet å innføre et såkalte «prostifellesråd», noe som viser seg å være i tråd med et stort flertall av høringsinstansene. For Sør-Hålogaland bispedømmeråd har det særlig vært knyttet bekymring til den regionale strategiske tenkningen, samt små kommuners villighet til å forplikte seg økonomisk på tvers av kommunegrensene i en prostifellesrådsmodell. I en folkekirkekontekst står folk og kirke nær hverandre, både kulturelt, historisk og trosmessig. Dersom det blir for stor avstand mellom soknets organer og kommunen, vil den gjensidige nærheten endres. I kirkens utvikling mot 2030 vil det være svært viktig å beholde enheten i Den norske kirke, så vel teologisk som organisatorisk. Biskopens tilsyn må sees på som særs vesentlig nettopp for å beholde denne enheten. For Sør-Hålogaland bispedømme er det viktig at en ny kirkeordning tar hensyn til bispedømmets særtrekk, og at en nasjonal ordning er fleksibel og åpen for lokale og regionale løsninger.

Sluttord

Kirken er alltid mer enn det vi ser, og samtidig er den det vi ser. I dette spennet mellom å tro at Guds rike virker her og nå, og at vi ennå ikke har fattet det helt og fullt, går vi inn i nye nådedager og nye arbeidsdager. Vi skal som kirke ta Norge ut av koronatiden og det er viktig at vi tar med oss den lærdommen og innovasjonen denne meget spesielle tiden har gitt oss.

VI Årsregnskap

Ledelseskomentar til årsregnskapet 2021

Sør-Hålogaland bispedømmeråd (bispedømmerådet) er et demokratisk folkevalgt organ som skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene. Det skal også fremme samarbeidet mellom de enkelte menighetsråd og andre lokale arbeidsgrupper innen bispedømmet. Bispedømmerådet fordeler statlig tilskudd til trosopplærings-, kirkemusikk- og særskilte stillinger innen kirkelig undervisning og diakoni etter nærmere regler gitt av Kirkerådet. Bispedømmerådet tilsetter menighetsprester og administrativt ansatte. Det samme gjelder vedtak om oppsigelse, ileggelse av ordenstraff, avskjed og suspensjon. Stiftsdirektør er utøvende myndighet for bispedømmerådet og daglig leder av bispedømmekontoret.

Vurdering av vesentlige forhold

Sør-Hålogaland bispedømmeråd avlever et regnskap for 2021 med et merforbruk på kr 161.000,- for budsjettgruppe 1A, drift. Merforbruket utgjør 0,19 % av tildelingen. For inntekter, tilskudd og lønnskostnader utgjør merforbruket kr 1.282.000 mens andre drifts- og reisekostnader har et mindreforbruk på kr 1.121.000,- For budsjettgruppe 1B, tilskudd, viser regnskapet for 2021 et mindreforbruk på kr 819.000,- Mindreforbruket skyldes hovedsakelig vakante diakon- og kateketstillinger innenfor tilskuddspostene diakoni og undervisning. Restmidler er i stor grad tildelt til prosjekter innenfor kirkemusikk. Akkumulert mindreforbruk ved utgangen av 2021 er kr 9.218.000,- der kr 7.428.000,- gjelder budsjettgruppe 1A. I henhold til vedtatt begrensning i bispedømmerådernes akkumulerte mindreforbruk (KR-sak 52/21) forventes det at mindreforbruket som gjelder 2021, totalt kr 658.000,- tilbakeføres til rettssubjektet.

For 2021 utgjør lønn til presteskapet et merforbruk på kr 2.365.000,- noe som utgjør 3,8 % prosent av et samlet lønnsbudsjett på kr 61.654.000,- I budsjettet ligger det et innsparingskrav på kr 8.107.000,- som i stor grad dekkes inn av vakante stillinger i presteskapet. For bispedømmekontoret er det et mindreforbruk på kr 1.821.000,- som utgjør 18,8 % av et lønnsbudsjett på kr 9.694.000,- Mindreforbruket på lønn kan hovedsakelig forklares med vakante stillinger som teologisk rådgiver og innenfor HR. Begge disse stillingene er besatt når vi går inn i 2022. Samlet NAV-refusjon for bispedømmet i forbindelse med syke- og fødselsfravær utgjør kr 3.016.000,-

Leder og stiftsdirektør ser med bekymring på rekrutteringssituasjonen. Våre tiltak som settes inn i vårt bispedømme virker, men det er vanskelig å få gjort noe med den store utfordringen, «et aldrende presteskap» og at så få unge fra landsdelen velger presteutdanning.

Oppsummert er det likevel gledelig å merke at Den norske kirke står så sterkt i vårt bispedømme som den gjør. Det må bety at på tross av rekrutteringsutfordringer, så greier vi fortsatt å være en folkekirke der folk bor.

Bodø 11. mars 2022

Hanne Jakobsen
Bispedømmerådsleder

Ole Christian Erikstad
stiftsdirektør

Regnskapsrapport fra Felles økonomienhet

Budsjettgruppe 1 – Drift

Tildeling til lønn og drift i budsjettgruppe 1 var i 2021 på kr. 82.921.000,-

Totalt ble det kostnadsført kr. 83.082.000,- som gir et merforbruk på kr. 161.000,-

Merforbruket utgjør 0,19 % av tildelingen.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
	31.12.2021	31.12.2021	
Budsjettgruppe 1 - Driftsregnskapet			
Inntekter	-743	-1 140	-397
Tilskudd/varekjøp	628	288	-340
Lønnskostnader	71 893	71 348	-545
Andre driftskostn	11 304	12 425	1 121
Sum budsjettgruppe 1	83 082	82 921	-161
Samlet tildeling budsjettgruppe 1		82 921	
Avvik budsjett mot tildeling, budsjettgruppe 1			-
Avvik regnskap mot tildeling, budsjettgruppe 1			-161

Kontoklasse 3 – Inntekter viser en mindreinntekt på kr. 397.000,-

- bortfall av OVF-midler til finansiering av SMM-stilling (- kr. 260.000,-)
- lavere husleietrekk for rekrutterings- og vikarboliger (- kr. 223.000,-)
- tilskudd fra Kirkerådet, strategisk diakonal utvikling (+ kr. 57.000,-)
- refusjon fra Bispemøtet, VTV-tildeling 2021 (+ kr. 23.000,-)

Kontoklasse 4 – Tilskudd til eksterne viser et merforbruk på kr. 340.000,-

- ulike tildelinger av tilskudd (bl.a. midler til kultur og kirkemusikk, SKKB-samarbeidet, Biskop Roses stiftelse, dokumentarfilm om Sandsundvær-ulykka i 1901, m. fl.)

Kontoklasse 5 – Lønnskostnader viser et samlet merforbruk på kr. 545.000,-

- budsjettert med et samlet innsparingskrav på kr. 8.107.000,- (ca. 10 årsverk)
- oppnådd innsparing (inkl. NAV-refusjoner med kr. 3.016.000,-) på kr. 7.149.000,- (88 %)
 - «mangler» kr. 957.000,-
- noe merinntekt i forhold til budsjett for frikjøp av tillitsvalgte

Innenfor Kirkelig administrasjon er det et mindreforbruk på lønn og godtgjørelser på kr. 1.821.000,- av et samlet lønnsbudsjett på kr. 9.694.000,- Dette utgjør 18,8 % av budsjettet. I periode med lengre sykefravær og foreldrepermisjon er det leid inn personalressurs fra bemanningsfirma. Kostnader relatert til dette er regnskapsført som driftskostnad (kjøp av fremmede tjenester). Videre har det gjennom året vært en vakant stilling som teologisk rådgiver.

Innenfor Prestetjenesten er det et merforbruk på lønn og godtgjørelser på kr. 2.365.000,- av et samlet lønnsbudsjett på kr. 61.654.000,- Dette utgjør 3,8 % av budsjettet. I mindre grad oppnådd innsparingskravet.

Kontoklassene 6, 7 og 8 – Andre driftskostnader (drifts- og reisekostnader) viser et samlet mindreforbruk på kr. 1.121.000,-

- lavere kostnader til flytting
- lavere kostnader til møter, kurs og seminarer – herunder avlyste Stiftsdager 2021
- lavere reisekostnader
- høyere kostnader til vikarboliger

Budsjettgruppe 2 – Tilskudd

Tildeling til trosopplæring, diakoni, undervisning og kirkemusikk i budsjettgruppe 2 var i 2021 på til sammen kr. 35.155.000,- I tillegg har bispedømmerådet disponert OVF-midler i 2021 på kr. 532.000,- Totalt utgjør dette kr. 35.687.000,-

Totalt ble det kostnadsført kr. 34.868.000,- som gir et mindreforbruk på kr. 819.000,-

Mindreforbruket utgjør 2,35 % av tildelingen.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
	31.12.2021	31.12.2021	
Budsjettgruppe 2 og 3 - Tilskudd *			
Trosopplæring	17 879	18 091	212
Diakoni	5 613	6 498	885
Undervisning	9 974	10 371	397
Kirkemusikk	870	195	-675
Domkirke (Oslo og Nidaros)	-	-	-
Annet (inkl OVF)	532	532	-
Gruppe 3 (kun KR)	-	-	-
Sum budsjettgruppe 2 og 3	34 868	35 687	819
Samlet tildeling budsjettgruppe 2 og 3		35 687	
Avvik budsjett mot tildeling, budsjettgruppe 2 og 3			-
Avvik regnskap mot tildeling, budsjettgruppe 2 og 3			819

* Tilskudd = Koststed XXX5xxx

Vakante diakon- og kateketstillinger gir mindreforbruk innenfor tilskuddspostene diakoni og undervisning. Restmidler er i stor grad tildelt til prosjekter innenfor kirkemusikk.

Særskilt om OVF-tilskuddet

OVF-tildelingen for 2021 var på kr. 532.000,- (uendret siste 3 år).

Hele tildelingen er fordelt etter søknader fra ulike menighetsråd/fellesråd.

Spesifikasjon av Ovf-midlene:	2021		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
OVF			
Administrasjon - 491	-		-
Diakoni - 492	220		-220
Barn og unge - 493	-		-
Gudstjenesteliv - 494	50		-50
Kirkemusikk og kultur -495	262		-262
Samisk kirkeliv -496	-		-
Andre fellestiltak (inkl SMM) - 497	-		-
Internasjonale og økumeniske organisasjoner -498	-		-
		532	532
Ovf total (for rapportering til Ovf)	532	532	-

Akkumulert mindreforbruk:

Sør-Hålogaland bispedømmeråd har gjennom mindreforbruk i årene 2018–2020 opparbeidet seg en egenkapital på til sammen kr 8.560.000,-

	Akkumulert "beholdning" pr 01.01.21	Mer-/mindreforbruk 2021	Akkumulert "beholdning" 31.12.21
Akkumulert mer-/mindreforbruk			
Akkumulert i budsjettgruppe 1	7 589	-161	7 428
Akkumulert i budsjettgruppe 2 og 3	971	819	1 790
Sum budsjettgrupper	8 560	658	9 218

Kirkerådet har i KR-sak 52/21 vedtatt en begrensning i bispedømmerådernes akkumulerte mindreforbruk, tilsvarende 3 % av siste års tildeling. For bispedømmeråd som ved utgangen av 2020 har mer enn 3 % av sin tildeling i slike oppsparte midler, vil et ytterligere

mindreforbruk i 2021 og 2022 legger til ubunden egenkapital i Den norske kirke og ikke tilflyte bispedømmet.

Ordningen med en øvre grense for akkumulert mindreforbruk på 3 % av tildelingen trer fullt ut i kraft fra regnskapsåret 2023. For Sør-Hålogaland bispedømmeråd vil denne 3 %-regelen tilsvare kr 3.558.000,-.